

ДОНЧО ЦОНЧЕВ

Малкият Водолаз

НАРОДНА МЛАДЕЖ

ДОНЧО ЦОНЧЕВ
МАЛКИЯТ ВОДОЛАЗ

chitanka.info

*НА ТЕБ,
разбира се,
но тъй като вече сигурно знаеш, че май няма подаръци
без условия, ето ти ги и моите:*

Най-напред се научи да четеш.

*После се научи да си избираш книжките. Гледай в
техните води да се явяват Рибки, Червенушки и някой като
Тенти, а по дъното им на всяка цена да откриваш поне една
Бисерна Мида.*

По-после опитай да научиш да се учиш.

*Още по-после, като все се учиш от нещата, които
виждаш сред човешкото море, избери своя Добър и Силен
Водолаз. Плувайте **ЗАЕДНО** с него. Не си губи времето да
опитваш сама, нека поне това ти спестя.*

*И най-после, когато ти се стори, че нас ни няма в
другата стая и в хола също, и никъде — да знаеш, че това е
лъжа. Ние с майка ти сме тук, до теб. Даже дядо и баба са
тук. Всички сме тук, винаги, и пак така плуваме **ЗАЕДНО**,
както когато живеехме в Морската Къщичка. Помниш,
нали?*

И много се радваме, че вие тъй плувате подир нас.

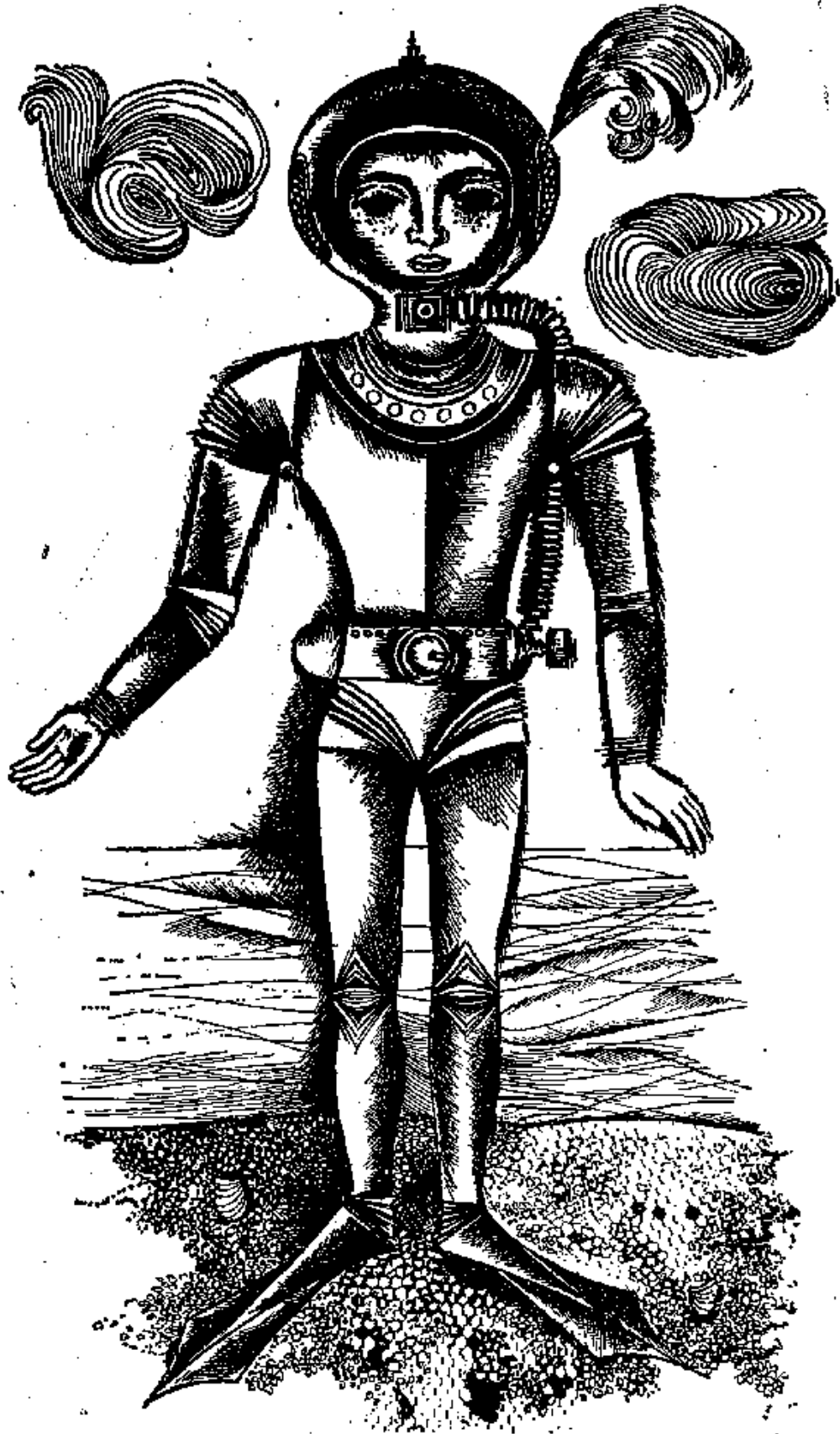
Внимателно и силно.

Във все по-чистите води.

Татко

Някой от вас сигурно веднага иска да ме попита защо тази книга
се нарича

МАЛКИЯТ ВОДОЛАЗ

а не например

СРЕДНИЯТ ВОДОЛАЗ

ИЛИ ПЪК

ГОЛЕМИЯТ ВОДОЛАЗ

та даже и

ВЕЛИКИЯТ ВОДОЛАЗ

Момчето, което една сутрин влезе в морето, да разгледа хубаво рибите и тяхната чудна държава, беше малко.

Железният костюм, който то облече, също беше малък. Иначе през цялото време щеше да му хлопа.

А нали ти и без това обичаш най-много приказките, в които се разказва за малки момчета и за малки момичета?

И сигурно си спомняш какво ми каза веднъж, когато намерихме в гората една малка ягода. Не си ли спомняш вече?

Ти каза:

— Татко, татко! Виж каква мъничка ягодка!

— Това е дива ягода — казах аз. — Тя е много сладка и...

И исках още нещо да ти разправа за нея, но ти, щом разбра, че тя е много сладка, веднага я скри в устата си. Тогава аз само се засмях. Защото очите ти стават много смешни, когато нещо сладко се е скрило в устата ти.

После, когато купихме една щайга с големи ягоди, ти каза, че те не били сладки. Майка ти се върна до магазина за захар, а ние продължихме към къщи по тротоара. Точно тогава ти ме попита:

— По колко сладко се дава на ягодите? На всички ли се дава по равно?

— На всички — казах аз. — На всяка ягода се дава толкова сладко, колкото за една ягода.

— Значи на големите не им стига сладкото — каза ти.

— Точно така.

И продължихме да вървим по тротоара, и ритахме една спукана топка, която някой беше захвърлил, и ти изведнъж ме попита:

— Татко, и на хората ли сладкото се дава по равно?

— И на хората — казах аз. — Как иначе?

— Тогава аз знам защо съм по-сладка от теб и от мама. И от дядо, и от баба. Вие сте големи и на вас не ви стига сладкото!

А аз казах:

— О!

И макар че бяхме толкова заети с щайгата и с умния разговор, наведох се да проверя на бузката ти дали всичко това е все още вярно.

И беше вярно.

А сега, след като вече на всички е ясно защо книгата се нарича
МАЛКИЯТ ВОДОЛАЗ,

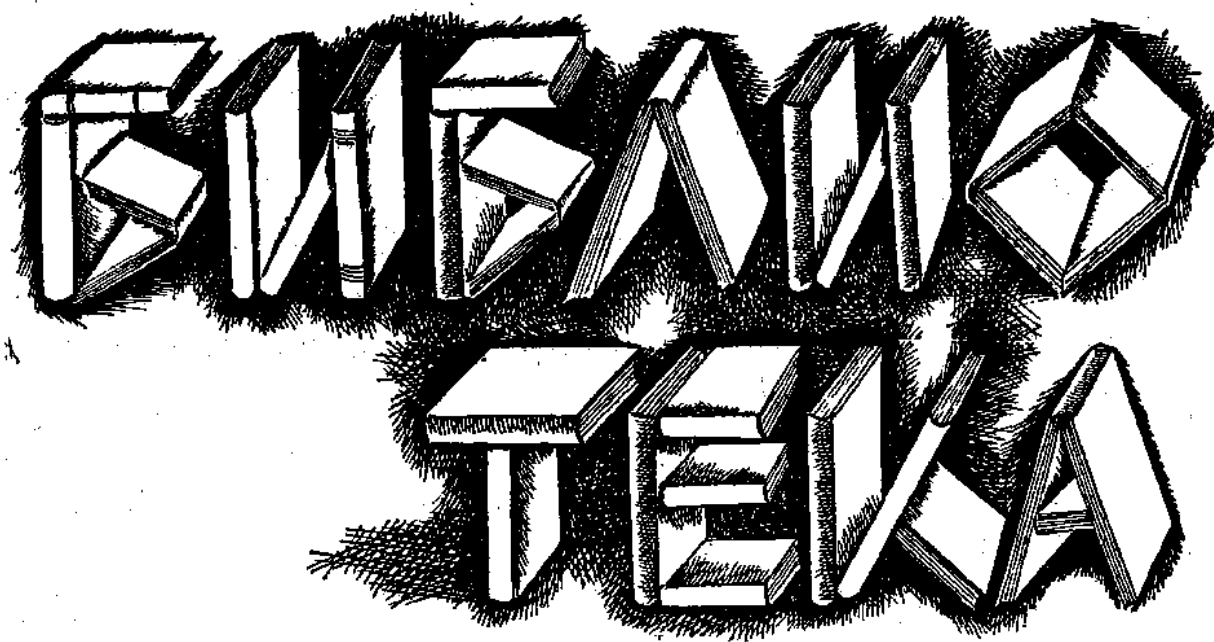
можем да започнем неговата история. Тоест онези от вас, които
обичат истории за водолази, а също така и истории за малки неща,
спокойно могат да продължават нататък.

ЕДНО МОМЧЕ

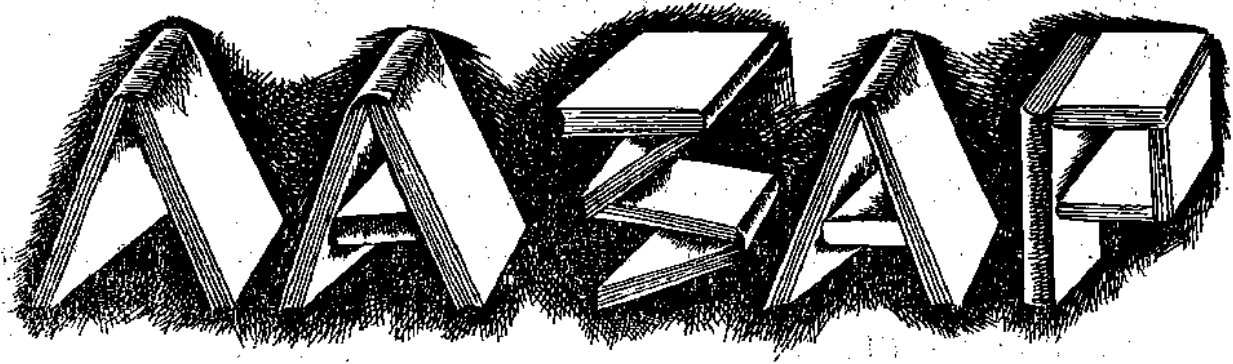
малко и умно като теб, обичаше да му купуват книжки.

Когато му купеха някоя книжка, то първо ѝ разглеждаше картинките, после прочиташе думите и накрая я слагаше при другите си книжки.

Постепенно те станаха много. То ги броеше и стигаше до пет или до седем, а може би и повече. Но това момче не се насищаше на книжки, затова му купуваха още и полека-лека се събраха толкова много, че то можеше да ги нарежда ей така:

Или пък по този начин:

Защото името му беше такава.

И в една от книжките, които Лазарчо най-много обичаше, се разказваше за ВОДОЛАЗИ. Там имаше много картинки и всички бяха хубави. На една специална страница пък се описваше подробно как някое момче може съвсем само да си направи водолазен костюм, стига веднъж да се реши.

Точно тази специална страница му трябваше на Лазарчо и той все нея четеше. Най-сетне я научи наизуст.

А след като я научи наизуст, вече всичко беше много лесно. Просто по рисунките той си направи чертежи и ги занесе на един майстор.

Майсторът си взе ножовката и набързо скрои с нея една ламарина.

После друг майстор заши парчетата със своя оксижен. Тъй костюмът беше готов и оставаше само да се направи кислородният апарат. Тогава Лазарчо потърси в своята библиотека друга книжка. И щом я намери, започна дълго да я чете.

Той чете, чете и като я свърши цялата, изведнъж начерта чертежите за кислородния апарат.

Но ти не се учудвай на сръчността на момчето, за което ти разказвам. Нали вече разбра, че то е едно момче, което си има библиотека. А всички момчета (разбира се, и всички момичета), които си имат библиотека, лесно могат да направят това, което си пожелаят. Просто вземат от библиотеката си една *подходяща* книга, прочитат я *много внимателно* и половината от работата им е готова.

Другата половина е да начертаят чертежите, а след това вече майсторите си казват думата с техните ножовки, оксигени и пили.

Пак така от книгите хората са се научили да кроят и да шият своите дрехи, и да правят хубавите играчки. И всичко друго, каквото им

потрябва.

А маймунките, които не знаят да четат и си нямат никакви книжки, ходят без панталонки. Без роклички, без панделки и без нищонищичко по тях.

Пък прасенцата си нямат очила, макар че повече от тях не виждат много добре и затова си завират нослетата където трябва и където не трябва.

И агънцата си нямат гребени, да се решат с тях, та все са си такива къдрави.

Но нека оставим неграмотните маймунки да скачат голи по дърветата. И простите прасенца да ровят боклуците по двора. И неуките агънца да тичат по поляните в белите си къдрави палта.

А ние, щом можем да четем, да видим какво стана по-нататък, след като Лазарчо се сдоби с пълен водолазен екип.

Ти какво мислиш, че направи той? Облече своя пълен водолазен екип и влезе в морето, нали?

Точно така. Облече го и влезе.

Защото е много глупаво да правиш толкова време някой водолазен екип и когато той е готов, да не влезеш с него в морето. Толкова е глупаво, колкото ако влезеш в морето и тръгнеш спокойно по дъното му, без да си облякъл пълен водолазен екип.

И тъй сега ще разберем какви неща се случиха, когато Малкият Водолаз влезе в морето. Но за да не се загубим заедно с него някъде из неизбродните морски води, ние ще проследим приключенията му в отделни глави.

В една глава ще се разказва за едно, а в друга — за друго. И така до края на книгата, която най-сетне *започва*.

В тази глава, която е *първа* поред, се разказва как Малкият Водолаз една ранна утрин влезе в морето и затова тя се нарича

ВЛИЗАНЕ В МОРЕТО

Беше съвсем рано. Слънцето тъкмо се канеше да изгрява и затова се миеше на края на морето. То плискаше лицето си тихо, да не събуди тези, които си бяха легнали късно. Наоколо нямаше никого. Само две облачета го гледаха отгоре и му махаха по-бързо да се качва при тях. Едното беше дълго като пешкир, а другото — жълтеникаво и бяло — приличаше на филия с мед и масло.

Точно в това време по брега тежко и замислено крачеше Малкият Водолаз.

Той крачеше тежко, защото костюмът му беше железен. А изглеждаше замислен, защото имаше да решава един много важен въпрос.

Представяше си, че щом влезе в морето, там ще го срещне някоя рибка и веднага ще го попита:

„Ти как се казваш?“

Ето това беше много важният въпрос и той не знаеше как да му отговори. Ако каже:

„Аз съм Лазарчо“,

рибката не ще може да разбере, че той е ВОДОЛАЗ.

Ако пък й каже:

„Аз съм водолаз“,

тогава тя няма да разбере, че той е ЛАЗАРЧО.

Трябваше да измисли такъв отговор, че като го каже на когото и да било, изведнъж и всичко да се разбира. Например:

„Аз съм Лазарчо Водолазарчо“.

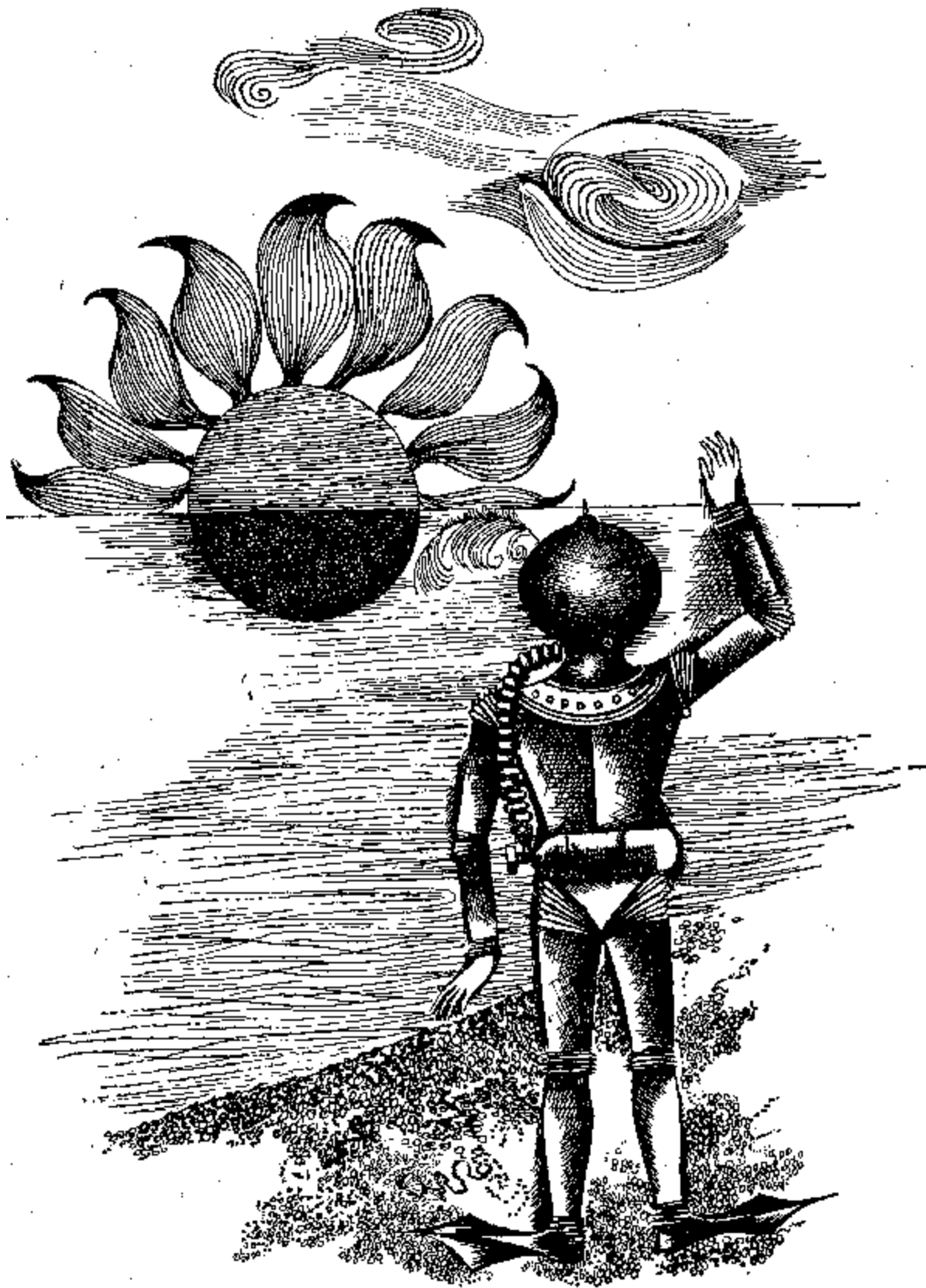
Или пък:

„Аз съм Лазар Водолазар“.

Той дълго мисли по този важен въпрос, а накрая и двете имена не му харесаха. Тогава изведнъж му хрумна, че най-добре ще звучи, ако се казва

ЛАЗ ВОДОЛАЗ!

И беше готов да си го избере завинаги, но то пък му се видя много страшно. А той не искаше рибките да се плашат от него.

Спря за малко и скоро разбра, че сега нищо не може да измисли от вълнение. Тогава махна с ръка и влезе в морето просто такъв, какъвто си беше.

Без име.

Без препоръки.

Само едно момче, което беше нагазило в дълбокото море, защото непременно искаше да разгледа как живеят морските животни и какви наистина са те. И искаше още да разбере кое е лошо и кое е хубаво в тяхното приказно подводно царство.

В тази глава, която е *втора* поред, се разказва как се появи Червенушка и затова тя се нарича

ЧЕРВЕНУШКА

Под водата беше много хубаво. Никак не изглеждаше толкова страшно, колкото Малкият Водолаз си беше представял край своята библиотека. Пясъкът по дъното беше чист като килим. Имаше скали и миди, полюшваха се шарени водорасли.

Той спря да разгледа всички тези хубости на морското дъно, после вдигна ръка да провери дълбочината. Не можа да достигне до въздуха. Но точно когато си сваляше ръката, едно тъничко гласче се чу съвсем близо до него:

— Викаш ли ме?

— Не — каза той. — Само исках да проверя дълбочината.

— О — каза гласчето, — аз помислих, че ми махаш с ръка и затова дойдох. Довиждане, извинявай.

— Чакай, чакай! — извика Малкият Водолаз. — Не те виждам и не знам кого да извинявам.

— Мене — каза гласчето. — Не исках да те безпокоя.

— А къде си ти? Какво си?

— Ето ме — пак каза пеещото гласче. — Аз съм една рибка от морето.

— Ето те, но аз не те виждам. Покажи се най-сетне!

— Защо трябва да се показвам, след като не си ме викал?

— Ами защото... защото...

Малкият Водолаз не можа да измисли защо и започна да се върти на мястото си, та дано да види тази рибка с тънкото и пеещо гласче. Но колкото и да се въртеше на всички страни, нея все я нямаше. Тогава той се ядоса и извика много силно:

— Ти не си никаква рибка, щом не мога да те видя! Не те признавам за рибка!

— О, колко много грешиш — каза гласчето. — Ти още много неща не си виждал, но те все пак съществуват.

— Какво правят?

— *Съществуват.*

— Какво значи да съществуват?

— Това значи да живеят, да ги има някъде, макар че никой не ги е видял.

— И аз ли съществувам? — учуди се Малкият Водолаз.

— Разбира се — каза гласчето. — Всички, които сега сме живи, съществуваме. Даже и много от мъртвите съществуват, но това е вече по-сложно.

— А само в морето ли се съществува или и отвън, на сушата?

— Навсякъде — каза гласчето. — А сега аз си отивам. Ако някога ти потрябвам, ела и ме извикай.

— Как ще те извикам, като не ти знам дори името? Кажй поне него.

— Не го знам — каза гласчето. — Никога досега не ми е трябвало име. Ако искаш, наречи ме някак. Ето, виж какво име ще ми прилича.

И в същия миг пред скафандъра на Малкия Водолаз се появи една съвсем мъничка червена рибка. Тя беше почти само очи, две копиринени перки и една дълга-дълга прозрачна опашка.

— Виждаш ли ме?

— О, това ли си ти? — прошепна слисано момчето. — Та ти си най-хубавата рибка, каквато може да има в морето!

— Не — каза тя, — аз съм само тази рибка, която *винаги* ще дойде, щом ти я повикаш. Сега ми дай името и вече да си отивам.

— Червенушка! — извика Малкият Водолаз. — Харесва ли ти?

— Да — каза рибката. — Щом ти ми го даваш. А сега довиждане.

Тя направи два кръга около него, като плуваше с чудната си дълга-дълга опашка, след това изчезна навътре в морето.

— Чакай, Червенушке, чакай! — извика след нея Малкия Водолаз. — Не искаш ли да чуеш и моето име? Как ще ме познаеш, когато се случи да те извикам?

Но Червенушка вече я нямаше. Само водораслите пак тъй се полюшваха — кафяви, зелени и жълти, — а покритите с миди скали дълбоко мълчаха.

В тази глава, която е *трета* поред, се разказва как Малкият Водолаз се сприятели с един рак и го нарече Знаменитият Рак, та, затова тя ще се казва

ЗНАМЕНИТИЯТ РАК

След като Червенушка изчезна, Малкият Водолаз остана много самотен. Той повървя малко и после седна край скалите. Намери във водата една клечка и започна да рови с нея по пясъчното дъно. Припомни си големите и хубави нейни очи, след това си припомни копринените перки и дългата-дълга прозрачна опашка и все тъй си ровеше по пясъчното дъно, когато един дебел и бавен глас каза наблизно:

— Хей, кой там ми разваля юргана?

— Аз — каза Малкият Водолаз. — Само че не те виждам къде си, пък и това тук не се казва юрган.

Тогава пясъкът до краката му се размърда и оттам излезе един голям рак.

— Ето ме — каза той. — Аз живея в пясъка, затова той ми е дом, и юрган, и всичко.

— Извинявай — каза Малкият Водолаз, — не знаех, че си тук. Искях само да си нарисувам една рибка.

— Я да ти видя молива.

Ракът протегна щипката си, взе клечката от ръката на момчето и я разгледа внимателно.

— Много е дебел — каза той. — С него не може да се нарисува такава тънка рибка.

Момчето радостно подскокна от мястото си.

— Откъде знаеш, че рибката е тънка?

— Аз чух всичко — каза ракът. — Даже подадох едното си око от пясъка и видях твоята Червенушка. Тя те обиколи два пъти и си отиде. Много беше хубава!

Малкият Водолаз се наведе съвсем близо до рака, разгледа го отвсякъде и му каза:

— Слушай, ти си знаменит рак! Знаеш ли нещо повече за тази хубава, малка, тънка, червена рибка?

— Не — каза ракът, — преди малко я видях за пръв път. Но аз знам къде живеят тези хубави, малки, тънки, червени рибки.

— С копринени перки ли? — попита Малкият Водолаз.

— Да — каза ракът, — с копринени перки.

— И с дълги-дълги прозрачни опашки ли?

— Точно така. И с дълги-дълги прозрачни опашки.

— Ама ти наистина си Знаменит Рак! — каза Малкият Водолаз.
— Аз много те харесвам. Искаш ли да тръгнеш с мен към мястото, където живеят?

— Искам, разбира се. Кой не иска да тръгне към мястото, където живеят хубавите, малки, тънки, червени рибки? Само че аз вървя доста бавно и моята походка е малко особена.

— Как? — попита Малкият Водолаз.

— Ето така — каза Знаменитият Рак.

И той тръгна назад, и някак на една страна.

— Засилваш ли се? — попита го Малкият Водолаз.

— Не — каза ракът. — Вървя.

Краката му наистина бързо шареха по пясъка. Щипките му бяха вдигнати високо, като да играеше ръченица. Мустаците му трепереха от усилие. Но изминатият път беше съвсем малко.

— Още много ли ще вървиш? — тъжно попита Малкият Водолаз.

— Не — каза ракът и изведнъж се отпусна задъхан в меките зелени водорасли. — Вече спрях.

Момчето взе своята клечка и пак започна да си рисува по пясъка. Сега то рисуваше рак, който върви бързо. Щом стигна до мустаците му, задраска всичко и стана.

— Аз трябва да тръгвам. Ще ида сам. Искаш ли да ми кажеш къде живеят хубавите, малки, тънки, червени рибки червенушки?

— Нататък — мрачно каза ракът. — Навътре в морето, около един слънчев остров. Ще караш все нататък — той показа с щипката си, — докато стигнеш до един потънал кораб. Щом стигнеш до този потънал кораб, ще завиеш надясно. Ще вървиш още малко и ще стигнеш до слънчевия остров, около който плуват ятата на хубавите, малки, тънки, червени рибки.

— С по две копринени перки — прошепна замечтано Малкият Водолаз.

— Да — каза ракът, — и с по една дълга-дълга прозрачна опашка, но не обичам да ме прекъсват, когато говоря.

— Аз исках да ти помогна — каза момчето.

— Ето пак! Да млъкна ли искаш?

— Не, не! Разправяй ми още за тях!

— Когато бях малък, веднъж ходих към този остров и ги видях да плуват наоколо.

— Как плуваха?

— *Напред и бързо* — каза ракът. — Доволен ли си сега?

— Да — каза Малкият Водолаз. — Само че ти май се разсърди, нали?

Ракът взе едно камъче от морското дъно и го вдигна пред очите си. Завъртя го в щипките си и го разгледа внимателно, от всички страни. После го остави точно на мястото му и каза със знаменития си глас:

— Не. Не ти се сърдя. Само искам да ти кажа, че тъй както аз съм много бавен в сравнение с теб, ти пък си много бавен в сравнение с бързо плуващите риби. Запомни това от нашето познанство. Всеки човек или рак среща в живота си един Много Бързо Плуващ и ако този Много Бързо Плуващ не е достатъчно мил и добър с него, човекът или ракът винаги остават малко натъжени.

— О — каза Малкият Водолаз тихо, — мисля, че се обърках и не знам дали разбрах добре думите ти. Кой е този Бързо Плуващ?

— Някой. Различни са. Няма значение кой, важното е че *всеки* го среща в живота си.

— Странни думи казваш ти, приятелю.

— Не са странни — каза Знаменитият Рак. — Те са само дънни думи.

— Какви?

— Дънни.

— Какво значи?

— Значи, че съм ги измислил, докато живея на дъното. И тях лесно ги разбират само тези, които живеят като мен.

— А как живееш ти?

— Сам и на дъното — каза Знаменитият Рак. — А сега довиждаме. Не се сърдя. Пожелавам ти да намериш своята Червенушка!

И преди Малкият Водолаз да си отвори устата, ракът беше изчезнал. Неговите знаменити крака, с които ходеше така смешно и бавно, за един миг успяха да нахвърлят върху гърба му толкова пясък, че пясъкът го покри цял. Не се виждаше нищо от него, дори и крайчето на някой от двата му дълги мустака.

Момчето дълго гледа морското дъно, после протегна ръка и погали една от купчинките пясък пред себе си.

След това се обърна и продължи бързо навътре.

В тази глава, която е *четвърта* поред, се разказва как Малкият Водолаз избави едно делфинче от много трудно положение, а това делфинче още не се беше научило да изговаря правилно своето име, та вместо Стефан казваше, че го наричали

ТЕНТИ

Като вървеше навътре по морското дъно и си мислеше ту за Червенушка, ту за *дънните* думи на рака, Малкият Водолаз дочу далечни странни звуци. Спря, огледа се и се послуша внимателно.

Странните звуци долитаха до ушите му като ехо — усилваха се и пак заглъхваха.

Той изчака така доста време, да определи посоката, и щом отново ги чу, веднага се ориентира. Заплува бързо нататък. От време на време спираше да се послуша и после пак продължаваше.

И ето, най-сетне пред очите му се мярна голяма рибарска мрежа.

Малкият Водолаз приближи до мрежата и тъй като странните звуци идваха от същата посока, реши да мине под нея. Слезе на дъното, повдигна въжето с тежестите и се мушна вътре.

„Това е рибарска мрежа — помисли си Малкият Водолаз. — Виждам съм как рибарите пускат в морето мрежи, като ги возят навътре със своите лодки.“

Той дълго обикаля и дълго чака да чуе пак странните звуци, но сега тишината наоколо бе пълна.

„Сигурно е била някоя риба, която е плакала, защото се е хванала в мрежата — помисли си той. — И сега тази риба изглежда е излязла от мрежата и затова вече не плаче. Мога да си продължа по моя път, но все пак не е лошо да извикам веднъж.“

И Малкият Водолаз извика:

— Е-хоооооо!

— Хлип, хлип! Хлип, хлип! — чуха се веднага странните звуци, този път съвсем близо до него.

— Хей, кой хлипа там? Обади се веднага, тук е Малкият Водолаз!

В същия миг едно малко делфинче се появи във водата пред него.

— Хлип, хлип! — продължи да плаче то, а от очите му капеха ей такива едри сълзи.

— Стой, чакай! — извика му Малкият Водолаз. — Защо плачеш така?

— Аз — каза делфинчо — *хлип!* — попаднах — *хлип! хлип!* — в мрежата на един — *хлип! хлип! хлип!* — лош рибар! О-о!

— Хлип-хлип! — каза строго Малкият Водолаз. — Стига си хлипал, защото нищо не ти разбирам!

— Уловиха ме — каза делфинчето. — Това е.

То беше малко, но вече доста едро и закръглено, та приличаше на прасенце. Усмихна се през сълзите си и изведнъж стана още по-хубаво, отколкото си беше. Точно такава делфинче беше виждал Малкият Водолаз, нарисувано на една от книжките си в библиотеката.

— Е, как те уловиха? — попита го той, като му се радваше много.

— Отделих се от мама — каза делфинчето. — Заиграх се ей там с едни рибки, заблудих се и се загубих. И тъкмо вече исках да тръгна, за да намеря мама, чух едно „СССССССССССС! ПЛЪОС!“, а като се обърнах, какво да видя? Ей тази мрежа ме беше — *хлип!* — обградила отвсякъде! О-о!

— Чакай малко, делфинче — каза Малкият Водолаз и го погали по хубавия гладък гръб. — Не бързай само да хлипаш и да се каеш. Най-лесната работа е да излезеш от мрежата и да идеш отново при майка си.

— Невъзможно! — каза делфинчето. — Мама поне сто пъти ми е казвала, че който веднъж попадне в *мрежата*, вече никога не може да излезе от нея!

— Ти слушай какво ти казвам аз и си гледай работата — каза Малкият Водолаз. — Няма защо да се тревожиш повече.

Той даде знак на делфинчето да слезе до пясъчното дъно и като хвана въжето с тежестите, повдигна високо мрежата. Към морето се отвори простор.

— Ето — каза Малкият Водолаз. — Оттук...

Той искаше да каже на малкото делфинче:

„Оттук можеш да минеш спокойно и да тичаш право при майка си“.

Но само докато каза „ето“ — една черна сянка се мярна пред скафандъра му и изчезна навътре в дълбокото и голямо море.

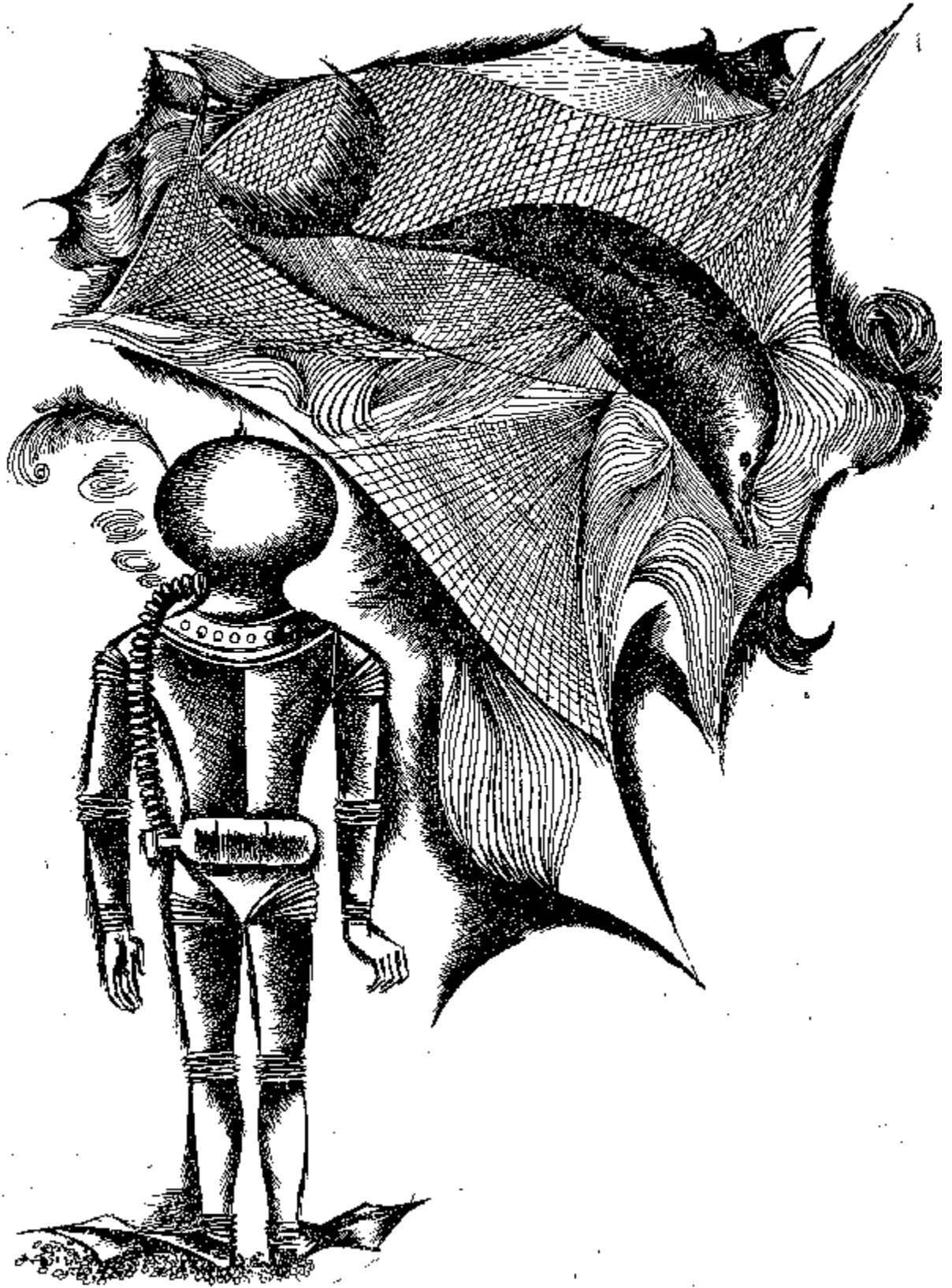
— Къде си? Какво става? — започна да се озърта Малкият Водолаз на всички страни.

Но делфинчето го нямаше. То като стрела бе хвръкнало във водата, под повдигнатата мрежа, а момчето бе видяло само една черна сянка.

— Хей, делфинчeeeeee! ДЕЛФИИИИИИИИИН-ЧЕЕЕЕЕЕЕЕЕ! — извика той с всичка сила.

Но никой не му се обади.

— Ужасен делфин! — каза на себе си Малкият Водолаз. — Просто не забелязах как литна във водата! Ето един Много Бързо Плуващ, който веднага ме изостави, както казваше и Знаменитият Рак. Жалко, толкова мило беше това малко делфинче!

След това Малкият Водолаз излезе от мрежата и продължи да върви бавно по дъното. Но той не беше направил и пет крачки, когато във водата изневиделица се появи делфинчето.

— Ох! — каза то. — Забравих да ти кажа *благодаря*. Мама винаги ме предупреждава да казвам *благодаря*, когато някой ми помогне или пък ми послужи с нещо. А аз постоянно забравям, кой знае защо.

— Не само *благодаря* — каза Малкият Водолаз. — Ти даже и *довиждане* не ми каза. Просто изведнъж изчезна като вятър. Само една черна сянка успях да видя от тебе и вече никакъв те нямаше.

— Много бързах! — усмихна се делфинчето. — Сега ето какво ти казвам: *извинявай, благодаря и довиждане*. Пропуснах ли пак нещо?

— Да, пропусна, разбира се. И то най-важното.

Малкият Водолаз седна на дъното и прегърна коленете си.

— *Извинявай, благодаря, довиждане* — повтори делфинчето и започна бързо да мига. — Ама на мене наистина не ми идва на ум никоя друга от *възпитаните думи*!

— Ами *моля*? — каза Малкият Водолаз. — *Моля* за кого я оставяш?

— Ох, вярно! — делфинчето цапна с опашката си един път. — Вярно че съвсем забравих за *моля*, а също така и за *ако обичате*. Сега вече ето какво ще ти кажа...

— Нищо повече няма да ми казваш — прекъсна го Малкият Водолаз. — Разбрах, че ги знаеш всичките *възпитани думи*. Понякога аз също забравям някоя. Но специално на едно нещо много държах, а за него ти и досега нищо не споменаваш.

— Кое е то?

— Името ти, кое! — със строг глас каза Малкият Водолаз. — Аз още в началото се представих, когато извиках първия път.

— Какво извика? — Делфинчето слезе на дъното и легна на пясъка.

— Извиках така:

„Хей, кой хлипа там? Обади се веднага, тук е Малкият Водолаз!“

— Вярно — каза делфинчето. — Май че имаше нещо такова. А кой е Малкият Водолаз?

— Ето ме! Аз съм! Толкова ли не ти идва на ум?

— Наистина, ти си Малкият Водолаз, разбира се! — Делфинчето подскочи нагоре и отново слезе на дъното. — За пръв път виждам водолаз, но пак те познах, веднага щом ми каза.

— Хайде тогава, кажи сега своето име и след това вече можеш да вървиш при майка си, да не се тревожи и тя.

— Тя не се тревожи — каза делфинчето. — Аз сега бях при нея.

— Така ли? Тя ли те прати да ми кажеш *благодаря*?

— Да — каза делфинчето тихичко. — Но аз и без това тъкмо щях да се сетя.

— Ясно — каза Малкият Водолаз, като махна с ръка. — Ще кажеш ли името си или трябва да ходиш при майка си, тя да ти го припомни?

— Знам си името! — извика делфинчето. — Казвам се Тенти!

— Как?

— *Тенти!* Да не си глух?

— Аз не съм глух, ами ти си едно много особено делфинче — каза Малкият Водолаз. — Какви ми ги приказваш? Такова име никога не съм чувал. Откъде го измисли?

— Добре. Името ми наистина, не е *точно* така, но аз още съм малък и не мога да го изговарям както трябва. Разбра ли сега?

Малкият Водолаз помисли малко, после изведнъж извика:

— Слушай бе, ти да не си Стефан?

— Да! — Делфинчето подскочи радостно нагоре и се спусна бавно към дъното, където си приказваха, също като балон. — *Точно* това съм! Колко си досетлив, Малки Водолазе!

— Добре, така вече може. Но знаеш ли, „Тенти“ никак не е лошо. Подхожда за теб.

Момчето стана от мястото си и погали делфинчето по лъскавия чер гръб.

— А сега довиждане, Тенти. Аз много се забавих с тебе.

— Къде беше тръгнал?

— Към Потъналия Кораб. Той е много далеч и кой знае след колко седмици ще бъде там.

Тенти изведнъж започна да се смее много силно. Толкова силно се смееше той, че цял подскачаше и се мятеше на всички страни също като някой балон, вързан на дълъг конец.

— Защо се смееш така *неприлично*, Тенти? — мрачно го попита Малкият Водолаз.

— Ох! — каза делфинчето. — Ще се пукна от смях с тебе! Та Потъналият Кораб е само на половин час оттук! За какви седмици ми говориш?

Малкият Водолаз го погледна съвсем тъжно и пак се сети за Знаменития Рак, който така смешно се опитваше да ходи бързо по пясъчното дъно. Нима сега и сам той беше толкова смешен пред Тенти?

— Хайде — каза делфинчето, — качвай се бързо на гърба ми и след половин час сме при Кораба.

— Ама ти... — несигурно прошепна Малкият Водолаз.

Без да каже дума повече, Тенти го обиколи и се мушна под него. Застана между краката му също като някое столче и каза:

— Дръж се сега здраво!

И докато момчето разбере какво става, двамата вече летяха във водата, по-бързи от всичките риби в морето.

— О, колко съм щастлив! — извика Малкият Водолаз. — Също като със самолет! Сега вече с моя приятел Тенти ще кръстосваме цялото голямо море!

В тази глава, която е *пета* поред, се разказва как Тенти и Малкият Водолаз му удариха една голяма игра и затова тя се нарича

ВЕСЕЛИТЕ ПРИЯТЕЛИ

Тенти все тъй летеше във водата. Малкият Водолаз лежеше отгоре на гърба му и здраво се стискаше. Нищо не се виждаше при тази голяма скорост. Скали, риби и водорасли само се мяркаха по за миг и веднага изчезваха далече назад.

От време на време Тенти извикваше към своя приятел:

— Как се чувствуваш?

— Отлично! — отговаряше Малкият Водолаз.

— Здраво ли се държиш на гърба ми?

— Здраво!

И тъй те бяха плували вече десетина минути, когато Тенти намали скоростта и каза:

— Искаш ли да скочим във въздуха един-два пъти?

— Искам, искам! — извика Малкият Водолаз.

Тогава делфинчето отново се засили и се насочи право нагоре. Двамата изведнъж изхвъркнаха от морето, описаха дъга във въздуха и като видяха две чайки отгоре на вълните, пак се гмурнаха във водата.

— Хайде пак, пак! — извика Малкият Водолаз.

Тенти продължи скоковете във въздуха, а веднъж направи пет скока поред и на шестия се превъртя назад, презглава.

— Още, още! — викаше Малкият Водолаз и много се радваше. — Това задно салто беше най-хубавото нещо, което съм правил през живота си!

— Задно какво? — попита Тенти, като направи остър завой във водата и изведнъж спря.

Малкият Водолаз се изпусна от гърба му и падна.

— Ох — каза той, като седна на дъното. — Задно *Салто* се казва онзи скок назад презглава, който преди малко направихме във въздуха. Него най-много го харесвам. А ти сега видя ли как паднах?

— Ти не падна — каза делфинчето. — Ти само направи едно *предно салто*, нали?

— Наистина, Тенти, аз само направих едно предно салто. Хубаво ли беше?

— Чудесно! Сега нека аз да направя едно, може ли?

— Разбира се!

Малкият Водолаз веднага легна във водата като делфин, а Тенти се качи на гърба му. Момчето започна да плува бързо. И както плуваше, то направи един остър завой във водата, след който спря рязко. Тогава Тенти падна от гърба му и се претърколи пет пъти напред, докато стигне до дъното.

— Ама наистина е чудесно! — каза Тенти. — Хайде сега ти, после пак аз и все така до утре!

— Хайде! — каза Малкият Водолаз и те пак се размениха.

Тъй делфинчето и момчето се заиграха във водата. Скачаха, търкаляха се и плуваха, докато капнаха от умора. Накрая съвсем забравиха, че бяха тръгнали към Кораба.

— Не е ли време да си починем? — попита Тенти своя приятел. — Аз мисля, че няма да е лошо малко да си починем. Ти какво ще кажеш?

— Тъкмо се канех да ти предложа същото — каза Малкият Водолаз, — защото едва се крепя на краката си. Можем да си починем много хубаво в тези меки водорасли. Аз най обичам да си почивам ей така.

Малкият Водолаз се излегна до Тенти по гръб, кръстоса крака и подложи ръцете си под главата.

— Ако имах ръце и крака, сигурно и аз така щях да обичам — каза делфинчето. — Ама нямам.

— Какво нямаш?

— Ръце и крака.

— Вярно бе, Тенти! Аз пък чак сега се сецам, че ти нямаш ръце и крака, а пък плуваш като торпила. Как го правиш?

Тенти се усмихна и леко мръдна опашката си. Не беше я разклатил и два пъти, а тялото му просто полетя напред и се загуби във водата.

— Ох! — каза той, като се върна, и пак легна до своя приятел. — Толкова съм уморен, че вече хич не ми се плува. Я ми разкажи някоя

приказка.

— Аз ли? — учуди се Малкият Водолаз.

— Ти, разбира се. Нали виждаш, че тук няма никого освен нас двамата, а пък аз не знам никакви приказки. Не мога да ги помня хубаво.

— Ще се опитам — каза Малкият Водолаз. — Макар че обикновено на мене ми ги разказват, а аз само слушам.

— Кой ти ги разказва?

— Баба или дядо — каза момчето. — А понякога татко или мама.

— И какви са?

— Баба и дядо ли?

— Не, приказките.

— Ами различни. Например за Оху-Боху или пък за Другото Море.

— Хайде първо да ми разкажеш за Оху-Боху — настоя Тенти. — Много обичам да я слушам, когато съм уморен и съм си легнал в едни водорасли.

— Значи ти вече си я чувал, така ли?

— Не — каза Тенти.

— Тогава откъде знаеш, че много обичаш да я слушаш, когато си уморен и си легнал в едни водорасли?

— Ех, че си! — Тенти мръдна недоволно с опашка, направи едно кръгче във водата и пак се върна на мястото си. — Как няма да я харесвам, щом *ти* ще ми я разказваш, както си лежим *заедно* в едни водорасли?

— О — каза Малкият Водолаз. — Разбрах.

След това той се обърна към него и подпря скафандъра си в ръце, а Тенти се приготви да слуша.

В тази глава, която е *шеста* поред, се описва как Малкият Водолаз разказа на Тенти приказката за Оху-Боху, докато двамата си лежаха в едни водорасли, и затова тя се нарича

ПРИКАЗКА ЗА ОХУ-БОХУ

— Имало един черен котарак, който се казвал Оху-Боху. Той бил с дълги страшни мустаци и с лъскави жълти очи. Учел другите котараци, а също така котките и котенцата как да се откажат да ядат мишки и да се научат трева да пасат. Това се наложило в тяхното котешко царство, защото мишките били на привършване, а пък трева имало навсякъде и колкото щеш.

Всяка сутрин Оху-Боху повеждал своето котешко племе към някоя зелена поляна. Щом пристигнали там, всички се нареждали в кръг и той им давал знак да започнат.

В началото котарациите, а също така котките и котенцата се споглеждали тревожно и не искали да пасат. Тревата никак не им харесвала, защото им се виждала кисела и горчива. Но Оху-Боху започнал с ужасен глас да мяука, да скача и да си вири опашката.

За да не го ядосват повече и за да не се вдига врява, най-страхливите и най-кротките навеждали глави в ливадата. Опитвали се да сдъвчат някой и друг стрък. Наблизо имало стада. Овцете и козите спирали да пасат и си умирали от смях, като ги гледали. Но постепенно свикнали и вече не им било толкова смешно. Само си казвали:

„Тези котки луди ли са? Все едно нас пък да ни накарат да ловим мишки.“

Както и да е, покрай страхливите и кротките полека-лека започнали да се опитват и другите, само и само царят им най-сетне да млъкне. И тъй един ден всички вече свикнали с това упражнение. А след известно време...

— След колко време? — сънено попита Тенти.

— Нали казах: след *известно* време.

— Колко е то?

— Кое?

— Това *известно* време.

— Не се знае — каза Малкият Водолаз. — Казва се *известно* време, когато не се определя точно колко време.

— Значи *неизвестно* време — каза Тенти. — Така излиза.

— Не съм се замислял, но това няма значение. Важното е, че след... след време котараците, а също така котките и котенцата, свикнали да сдъвкват по някоя и друга тревичка.

— Ами Оху-Боху?

— Какво Оху-Боху?

— Той какво правел?

— Той се разхождал между тях, наглеждал ги и ги насърчавал. Това траело по пет часа сутрин и по още пет часа следобед. Вечерта котешкото племе се прибирило съвсем изтощено и гладно. Всички били много сърдити и люто се карали помежду си. А Оху-Боху, щом станело тъмно, се качвал на един таван с много мишки и там изяждал по десетина. Така му идвала сила, та да може на другия ден бодро да ръководи своето племе в тежката тренировка на поляната.

— Какво са тренирали? — съвсем сънено попита Тенти. — Предно или задно салто?

— Кои?

— Котараците, а също така котките и котенцата на Оху-Боху.

— Ах, Тенти! — извика ядосан Малкият Водолаз. — Нищо не са тренирали!

— Нали ей сега каза, че нещо са тренирали на полянката. И аз си представих, че са искали да направят задно салто или пък предно, както ние с теб ги правехме тия работи преди малко, та се уморихме доста и след това легнахме тук, във водораслите, да ми разказваш как имало един черен котарак със страшни мустаци, който се казвал Оху-Боху, и той водел котараците, а също така котките и котенцата на една полянка... Виждаш ли, че всичко помня?

— Помниш! — каза Малкият Водолаз. — Спиш през цялото време!

— Не спя! Не спя! Не спя! — извика делфинчето бодро, разигра се лудо във водата и направи две-три много сложни упражнения с опашка. — Ето, виждаш ли че никак даже не спя?

— Добре — каза Малкият Водолаз. — Лягай тук, да си довършим приказката. Най-интересното едва сега започва.

Тенти легна на дъното срещу него и допря муцунката си до стъклото на скафандъра.

— Бяхме стигнали дотам — каза делфинчето със смешния си глас, — как всички котараци, а също така котките и котенцата на Оху-Боху отишли на една полянка да играят мач, нали?

— Глупаво делфинче! — извика Малкият Водолаз. — Мое мило, но съвсем глупаво и сънливо делфинче, само съм си губил времето с теб.

— Защо?

— Защото нищо не разбираш от приказки! И вече няма да ти разказвам.

— О, разказвай, разказвай! Моля ти се, разказвай ми пак! Вече ще слушам *много внимателно!* Честна дума!

— Няма смисъл — каза Малкият Водолаз. — На тебе просто ти се *спи* и това е.

— Няма ли да ми разказваш повече за Оху-Боху?

— Не!

— Хлип, хлип, хлип! — заплака Тенти. — *Хлип!*

— Никога ли няма да науча какво станало, след като всички отидоха на полянката?

— Не! — каза Малкият Водолаз. — Щом не проявяваш никакъв интерес.

— Какво трябва да направя, за да проявя някакъв интерес? Колко задни салта и колко предни?

— Нищо не можеш да направиш, драги мой Тенти. Тая работа не става със скокове.

— Коя работа?

— Интересът към нещо, който си е вроден у човека.

— Аз съм делфин — каза Тенти. — Виж как плувам!

И той хукна във водата като луд, а когато накрая се спря пак до своя приятел, усмихна се много хубаво и каза:

— Ама съвсем нищичко ли няма да ми кажеш повече? Хайде поне с две думички ми кажи какво е станало после.

— После котарациите и котките огладнели...

— И котенцата! — допълни Тенти.

— Да. И, котенцата. Всички огладнели толкова много, че накрая се хвърлили върху Оху-Боху и го изяли като мишка.

— Защо?

— Ех, Тенти, Тенти! Защото били гладни!

— А защо били гладни?

— Защото котките не обичат...

— И котараците и котенцата, нали?

— Да. Всички те не обичат и не могат да пасат трева! Толкова ли не ти идва на ум!

— Аз пък мога — каза Тенти. — И обичам. Особено когато тревата е зелена и мекичка. Искаш ли да ти покажа как паса?

— Не. Стига вече си дрънкал и подскачал нагоре-надолу. Легни си на мястото и мирувай.

— Другата приказка ли ще ми разказваш?

— Нищо няма да ти разказвам! — отсече Малкият Водолаз.

— А какво ще правим?

— Ще мълчим и ще гледаме водата наоколо.

И те млъкнаха и започнаха да гледат водата наоколо.

Тя беше синкавозелена и прозрачна, видя им се най-хубавата вода, каквато можеше да има в морето. Защото бяха отлични приятели и си лежаха един до друг във водораслите.

В тази глава, която е *седма* поред, се разказва как спящият Тенти бива отнесен от подводни течения, а после Малкият Водолаз среща едни странни пътуващи риби и затова тя се нарича

ПЪТУВАЩИ РИБИ

Както гледаха водата наоколо, която беше много хубава и прозрачна, Тенти и Малкият Водолаз заспаха един до друг сред меките зелени водорасли. Но тъй като Тенти беше делфин и си нямаше железен костюм, подводните течения полака го вдигнаха от водораслите и го отнесоха кой знае къде.

Когато се събуди и се огледа, той извика силно:

— Хей, Малки Водолазе! Хей, Малки Водолазе! Къде си се скрил?

Но никой не му се обади.

Тенти отново се огледа на всички страни и скоро разбра, че неговият приятел никъде не се е скрил, а просто е останал там, където му бе разказвал приказката за Оху-Боху. Дали пак щяха да се намерят в голямото море?

Делфинчето тревожно обиколи наоколо и пак повика няколко пъти. И тъкмо беше се отчаяло съвсем, забеляза, че от пясъка на дъното излезе един рак. Веднага му каза:

— Здравей, рак. Не си ли срещал някъде наблизо един водолаз?

— Срещнах — каза ракът. — Един Малък Водолаз с железни дрехи.

— Ура! — извика Тенти и подскочи от радост. — Кога беше това?

— Не много скоро — каза ракът. — Той отиваше да търси мястото, където живеят малките червени рибки. Хей там към острова на Потъналия Кораб.

— О, знам — каза Тенти. — Ние след това се срещнахме и бяхме заедно толкова време. Но се залутахме по пътя, заспахме и се загубихме. Мене ме отнесоха подводните течения, а пък той сигурно още спи там сред зелените водорасли.

— Къде там?

— Точно това не знам — каза Тенти.

толкова много, че не обърнаха внимание на посоката, в която плуваха. Затова реши да попита за Кораба първия срещнат.

И ето, Малкият Водолаз забеляза няколко риби, дълги и мълчаливи, които плуваха в най-горния слой на водата. Той изплува при тях и ги попита:

— Какви сте вие?

Те едва го погледнаха и само една от тях каза:

— Риби.

— Виждам, че сте риби — усмихна се Малкият Водолаз. — Аз ви питам *какви* риби.

— Пътуващи — каза тя.

Те си продължиха по техния път, все тъй дълги и мълчаливи. Тогава момчето ги догони и им каза:

— Моля ви се, Пътуващи Риби, почакайте ме малко, *ако обичате*.

Те обърнаха към него острите си глави и го погледнаха внимателно. При обръщането сребърните им кореми блеснаха в слънчевия слой на водата.

— Аз искам да намеря Потъналия Кораб, а не знам накъде трябва да плувам.

— Плувай след нас — каза същата от Пътуващите Риби. — Ние ще минем оттам и ще ти го покажем.

— Добре — каза Малкият Водолаз. — *Благодаря* ви много.

И той заплува след Пътуващите Риби.

Като поплуваха известно време заедно, Малкият Водолаз каза:

— Имате вид на доста мълчаливи риби, а веднага се съгласихте да ме вземете с вас. Защо бяхте толкова мили?

— Ние сме Пътуващи Риби — каза тази от тях, която говореше с него.

— Но вие плувате много бързо — каза Малкият Водолаз, — а аз знам, че който плува много бързо, изоставя бавно плуващите и те... И те плуват сами. Нали е вярно това?

— Вярно е — каза рибата.

— А вие защо не ме изоставихте?

Рибата нищо не каза.

— А не се ли страхувате, като плувате толкова близо до повърхността на водата? Някоя чайка може да се спусне от въздуха и

да ви клъвне. Веднъж аз видях как чайките се спускат от въздуха като самолети, бръкват с човките си в морето и грабват оттам някоя рибка. Не се ли страхувате от това?

Рибите нищо не казаха.

Малкият Водолаз млъкна и дълго време не отрони дума. Забавляваше се, като разглеждаше под себе си дъното, скалите и водораслите. Той разглеждаше още и различните рибки, и морските кончета, които си плуваха насам-нататък из водата. И изведнъж усети, че здравата се е изморил от бързото плуване.

Не му беше удобно да помоли рибите да го чакат да си почива. Страхуваше се, че ще изглежда точно толкова жалък и смешен, колкото изглеждаше Знаменитият Рак, когато се опитваше да върви бързо. И като разбра, че няма да може да издържи с тях, отказа се и спря.

Рибите се обърнаха да го видят и сребристите им коремни пак блеснаха. Те също престанаха да плуват.

— Защо спирате? — попита ги Малкият Водолаз.

— Защото ти спря — каза същата риба. — Сигурно искаш малко да си починеш.

— Да, но вие си губите времето с мен — каза Малкият Водолаз.

Пътуващите Риби мълчаха.

— Колко сте добри! — каза той тихичко. — *Благодаря* ви за всичко. Но по-добре е да не се бавите с мен. Аз вече знам посоката и сам ще стигна до Потъналия Кораб. *Довиждане*.

Рибите му кимнаха с дългите си глави, обърнаха се напред и заплуваха по своя път. Едва-едва мърдаха опашките си, но бързо пореха водата с острите си тъжни носове. Сребристите им тела блясваха в слънчевата вода.

— Хей, чакайте малко! — извика след тях Малкият Водолаз.

Те спряха и се обърнаха към него. Погледнаха го с големите си замечтани очи.

— Къде точно отивате вие? — попита Малкият Водолаз.

— Морето е голямо — отговори пак същата риба.

— А защо бяхте толкова добри с мене?

Тогава всички казаха в един глас:

— Ние сме Пътуващи Риби.

След това се обърнаха и продължиха своя път.

Малкият Водолаз дълго гледа подире им.

В тази глава, която е *осма* поред, се разказва как една риба беше прекалено любезна с Малкия Водолаз и затова той я нарече

СЪМНИТЕЛНА РИБА

След като Пътуващите Риби се загубиха от погледа на Малкия Водолаз, той изведнъж се сети за своята Червенушка, спусна се на дъното и закрачи към Кораба. Но още не беше направил и пет крачки, когато една нова риба се яви пред него и учтиво го поздрави.

— Добър ден, красиви Водолазе! — каза тя. — О, колко се радвам, че най-после успях да те срещна!

— Добър ден — отвърна той на поздрава ѝ. — Наистина ли ме намираш красив?

— Ооооооооо! — каза любезната риба, направи два кръга около него и се сви върху пясъка пред краката му. — Искате ли да ви покажа нещо очевидно?

Малкият Водолаз се почеса по скафандъра, помисли малко и се усмихна. Той бе забравил да се погледне в някое огледало, преди да тръгне, и нямаше представа как изглежда в железния си костюм.

— Значи ти казваш *красив*, така ли? — попита я той пак.

— Ооооооооооо! — каза любезната риба, отново направи два кръга наоколо и пак се сгъна в същата поза пред неговите крака. — Такъв красавец като теб, Водолазе, още никой досега не е виждал в морето! Аз съм стара риба и най-добре мога да кажа това. От дълги години бродя клета из водата. Срещала съм лодки и платноходки, виждала съм как хората се къпят по плажовете и как рибарите хвърлят своите мрежи да ни ловят. А веднъж един цял кораб се разби в подводните скали и потъна на дъното. Ужасна гледка беше! Ах, какво ли още не помня от дългия си живот, но такъв красавец като теб, Водолазе, не съм очаквала да срещна когато и да било, където и да било!

Момчето се изпъчи, опипа железния си костюм ѝ каза само едно:

— Хм.

А после добави:

— И ти си доста хубава риба. Симпатична риба. Само че зъбите ти май са много големи. Не мислиш ли, че зъбите ти са много големи?

За какво ти са такива?

— Аз — каза тя — съм една грозна и нещастна риба. За мен най-голямата радост в живота беше, когато преди малко те срещнах и те видях. За нищо друго не съм мечтала така, както за една нищожна служба при теб! Би ли ме удостоил с честта да ти бъда верен слуга?

— Хм — каза още веднъж Малкият Водолаз. — Ти, рибо, говориш много приятни неща. Досега никой не ми е говорил толкова приятни неща. Но защо аз през цялото време си мисля, че ти си една *съмнителна* риба?

Рибата заплака горчиво.

— Прекрасни Водолазе! — каза тя разхълцана. — Аз казвам само истината, която е очевидна. А колко ми е мъчно, като се съмняваш в мен! Нима не искаш да ме вземеш за предан слуга и помощник?

Момчето помисли още малко и реши да довери на тази риба своите планове. Разказа ѝ подробно за срещата с Червенушка, след това за Знаменития Рак и за Тенти. Накрая ѝ каза, че я взема със себе си, да му бъде другар по пътя към Кораба.

— Ооооооооо! — каза с разтреперан от умиление глас Съмнителната Риба и направи седем-осем кръга наоколо. — Колко съм щастлива, че Малкият Водолаз ме избра за слуга и другар! Да тръгваме веднага към Кораба, господарю мой!

— А ти, рибо, знаеш ли добре пътя?

Съмнителната Риба му се закле, че поне сто пъти е ходила до Потъналия Кораб, даже и нощем. А накрая, за доказателство, се усмихна широко.

— Зъбите ти са ужасни! — каза Малкият Водолаз. — Избягвай да се смееш често. Впрочем да тръгваме.

— Както заповядаш, господарю — прошепна Съмнителната риба. — Само че по кой път искаш да минем? По дългия или по краткия?

— По краткия, разбира се — нареди Малкият Водолаз. — Хайде, води!

И те заплуваха навътре в морето и като плуваха доста време, стигнаха до едни подводни скали.

— Какви са тези скали? — попита Малкият Водолаз. — Досега не съм срещал във водата толкова големи скали.

— Подводни — каза Съмнителната Риба. — Трябва да минем направо през тях, защото така пътят до Кораба е двойно по-кратък.

Момчето спря и се поколеба.

— Но аз ще си издраскам костюма по тези остри скали! — каза той. — Не може ли да ги обиколим?

— Ооооо! — каза Съмнителната Риба. — Ако ги обиколим, Смели Водолазе, пътят до Потъналия Кораб ще стане тройно по-дълъг!

— Добре — реши момчето. — И без това нямам много време за губене. Час по-скоро искам да намеря моята Червенушка. Напоследък нещо много ми е домъчняло за нея.

— Ще я намериш, ще я намериш! — прошепна загадъчно Съмнителната Риба и пак се усмихна широко. — Щом те водя аз, много скоро ще я намериш!

Малкият Водолаз веднага извика:

— Скрый тези зъби, рибо! Пет пъти ти казах. Много зле изглеждаш, като се засмееш, особено тук, край тези мрачни скали!

След това той започна да пълзи и внимаваше да не си издраска костюма.

Като пропълзя по острите подводни скали, Малкият Водолаз отново се озова в дълбока вода, под която дъното не се виждаше. Това

място тук му заприлича на дълбок кладенец, защото от всички страни бе заградено с високите подводни скали, които стигаха чак до повърхността на морето, даже някъде се подаваха и във въздуха. Той се огледа още веднъж и срещна очите на своя доброволен слуга. Каза:

— Знаеш ли, рибо, това място тук хич не ми се харесва.

— Защо? — попита живо Съмнителната Риба, като се стараеше да крие усмивката с големите зъби. — В морето има много такива места и даже още по-неприятни, но те трябва да се преодоляват.

— Не знам — каза момчето. — Чудя се дали да не се върна. Прилича ми на дълбок кладенец, а аз никога не съм обичал дълбоките кладенци.

— Пътят към Потъналия Кораб е такъв, мой господарю — каза Съмнителната Риба. — Трябва да слезем надолу и да минем под тези скали. На дъното има тунел. След това вече всичко ще е много лесно. Ще вървим само по пясък и по най-меките шарени водорасли, каквито някога си виждал в морето!

— Все така тъмна ли ще бъде водата, както е тук? — попита момчето.

— О! — каза тя. — След като веднъж минем през тунела, водата ще стане светла също като в бяло корито, оставено на слънце да се топли.

— Хайде, води! — реши се накрая Малкият Водолаз. — И побързо, та да се махаме от този съмнителен кладенец!

В тази глава, която е *девета* поред, се разказва как от кладенеца в морето се появи чудовището Плумбо-Тулумбо и какво се случи, след като то нападна Малкия Водолаз, та затова тя се нарича

НЕ НАПАДАЙ МИРНИ ВОДОЛАЗИ

Съмнително любезната риба заплува надолу, а след нея и Малкият Водолаз. Те плуваха така, докато водата не стана съвсем тъмна. Като погледна за малко нагоре, момчето видя подводните скали свити като малък пръстен, в който светеше слънцето.

— Много стана, рибо — каза той. — Ако знаех, че е толкова дълбоко и тъмно, нямаше да се съглася да минавам оттук.

— Още съвсем малко остава, Красиви и Смели Водолазе! Още съвсем малко и влизаме в тунела! Ха-ха!

— Защо се смееш? — попита я Малкият Водолаз.

Съмнителната Риба нищо не каза. Тя само плуваше наоколо и все по-често се усмихваше. Той реши да ѝ се скара строго, но тъкмо отвори уста, и видя под себе си нещо много страшно.

— Виж! — извика Малкият Водолаз и посочи надолу с ръка. — Някакви страшни очи! Някакво чудовище виждам под нас, рибо! Със светещи очи! Да бягаме нагоре! Ей, рибо, къде си, чуваш ли какво ти казвам, бягай нагоре пред мен!

Но Съмнителната Риба никаква не се обади. Тя изведнъж беше изчезнала и вместо нейния глас се чу грозният смях на чудовището:

— У-ха-ха-ха-ха-ха-ха!

И светещите очи се стрелнаха в тъмната вода също като фарове на автомобил. Даже няколко пъти чудовището смени къси и дълги светлини, като накрая остави на дълги.

Малкият Водолаз заплува нагоре, с най-голяма бързина.

— О-хо-хо-хо-хо-хо-хо! — прогърмя отново грозният смях и бездънният кладенец в морето се изпълни с неговото ехо.

И като плуваше нагоре с всички сили, Малкият Водолаз видя как една огромна риба бързо мина край него и му препречи пътя. Когато тя се обърна с лице, той срещна страшните ѝ светещи очи.

— И-хи-хи-хи-хи-хи-хи-хи-хи! — за трети път се изсмя тази страшна риба и отвори голямата си зъбата уста.

— Пази се от пътя ми, чудовище! — извика Малкият Водолаз.

— Аз съм Плумбо-Тулумбо! — каза чудовището с ужасния си дрезгав глас. — Аз съм царят на морското дъно! Сега ще те изям!

— Дръпни се от пътя ми, Плумбо-Тулумбо! — извика втори път момчето. — Аз съм Малкият Водолаз и на никого нищо лошо не съм сторил. Искам да отида *мирно* до Потъналия Кораб, за да намеря, там моята приятелка Червенушка. Дръпни се от пътя ми!

— У-ха-ха-ха-ха-ха-ха-ха! — гръмна пак смехът на Плумбо-Тулумбо. — Отдавна не съм си хапвал малки водолази. Ох, ох, ох! Вкусни малки, водолазченца!

Чудовището тракна два пъти със страшните си зъби, а Малкият Водолаз извика за трети път:

— Дръпни се, ти казвам! Иначе лошо ще си патиш!

Но вместо да се махне, Плумбо-Тулумбо се хвърли върху момчето, зина със страшната си уста и го ухапа за рамото.

И тъй като костюмът на Малкия Водолаз беше железен, както знаем още от началото, зъбите на Плумбо-Тулумбо се счупиха на парчета и изпопадаха в морето.

— ОООООООООХ! АААААААААХ! — извика тогава Плумбо-Тулумбо и започна да се мята във водата като бесен. — Зъбите ми отидоха, зъбите-зъбищата, какво ще правя вече без тях! ОООООООООХ!

И като плачеше горко с ужасния си глас, той побягна към своето тъмно царство на дъното, да си търси счупените зъби-зъбища.

А Малкият Водолаз изплува спокойно нагоре и седна край подводните скали, да си отдъхне от голямата преживелица. Тук той се сети за Съмнителната Риба, която така подло го заведе в кладенеца на чудовището, а след това бързо изчезна. И си спомни всичките ѝ приятни приказки, с които тя го уговаряше да я послуша.

И той реши вече никога да не се доверява на Прекалено Любезните Риби.

В тази глава, която е *десета* поред, се разказва как Малкият Водолаз разговаря доста време с медузите, които искаха да плуват бързо като риби, та поради това тя се нарича

МЕДУЗИ

Като плуваше по пътя си към Кораба, Малкият Водолаз срещна в морето едно бяло нещо, което приличаше на чадър.

— Здравей, чадър! — извика му той отдалеч. — Какво правиш в морето и защо си бял?

— Здравей — каза бялото нещо. — Само че аз не съм чадър.

— А какво си тогава? — попита Малкият Водолаз и се приближи към него.

— Медуза — каза бялото нещо.

— О, вярно бе — сети се момчето. — На една книжка в моята библиотека те имаше нарисувана и под рисунката, даже пишеше:

Медуза.

Сега си спомних.

— Много интересно — каза Медузата, — аз пък не си спомням да съм позирала на някой художник.

— Щом ти казвам, значи вярно е! — каза момчето. — Аз съм Малкият Водолаз и никога не лъжа!

Както беше се разперила във водата, Медузата сви своя чадър и помръдна опашката си.

— Разбра ли какво ти казах? — попита я той, като дойде съвсем близо до нея.

— Да — каза тя. — Ти си Малкият Водолаз и никога не лъжеш.

— Точно така. А сега ми кажи с какво се занимаваш. За пръв път срещам истинска Медуза.

— Ами плувам — каза Медузата. — Просто плувам наасамнататък, както всички, които живеят в морето.

— Като рибите ли?

— Ами да — каза Медузата.

Малкият Водолаз я обиколи, разгледа я внимателно от всички страни и поклати глава.

— Не ми се вярва — каза той. — Виждаш ми се много тромава за такава бърза работа.

И като си спомни за скоковете на Тенти и за бързината на другите риби, които беше срещал в морето, пак поклати глава.

— Не мога да повярвам, че въобще ти е възможно да мръднеш и една педя. Я ми покажи, ако можеш.

Медузата разпери своя чадър и краищата му започнаха да се огъват. След това тя се наклони във водата, разклати опашката си един-два пъти и спря. Като си почина малко, повтори всичко това и наистина успя да се придвижи около една педя.

— Видя ли, че мога? — обърна се към него тя.

Малкият Водолаз се засмя.

— Защо се смееш, Малки Водолазе? Нали искаше да, ти покажа как плувам? И ето, аз ти показах.

— Ох — каза той, — ще се пукна от смях! Ти на това плуване ли му викаш? За един час едва-едва се премести на десет сантиметра. А рибите само докато ги зърнеш до теб, и вече са е-хеееее заминали на пет километра.

— Аз мога да плувам — повтори Медузата. — Мене са ме учили, ако искаш да знаеш.

— Така ли? Чудно кой те е учил.

— Мама и татко — каза Медузата. — Още като бях малка, ме извеждаха от водораслите, в които живеехме, и ме учеха да плувам. Те избираха някое място в морето, където имаше подводно течение. Пускаха ме в средата на това течение и докато то ме носеше само, те ме пазеха от двете страни. Аз само си стоях с разперено чадърче и съвсем леко помръдвах опашката си. Това беше достатъчно, за да се движа доста добре.

— А те? — попита Малкият Водолаз.

— Кои?

— Родителите ти. Те какво правеха през това време? Не виждаха ли, че само мързелуваш?

— О — каза Медузата, — щом помръднеш малко с опашката си, мама и татко започваха да ми ръкопляскаат. И на другия ден пак намираха някое удобно течение и така.

— Как?

— Ами така, както ти казвам. Учиха ме да плувам само по течението, което е най-лесната работа. А когато после тръгнах из морето сама да си търся прехраната и въобще това-онова, веднага разбрах, че не съм се научила да плувам както трябва. Не винаги има подводни течения, които човек може да използва. Въобще едва-едва се мъкна, нали и сам виждаш много добре всичко, защо искаш непременно да ти го кажа. Ох, клетата аз! Закъде съм в това голямо море?

И Медузата изведнъж започна да плаче. Цялото ѝ бяло тяло се разтрепера, а от очите и заизлизаха едри сълзи. Те изплуваха чак до

повърхността на морето, така както изплуват лъскавите капчици, когато децата изтърват парченце масло в чая си.

— Хайде, хайде — каза Малкият Водолаз, — не се размеквай повече. Ако продължаваш да плачеш с такива сълзи, цялата ще изтечеш през очите си. И без това си само вода.

— Ох! — каза пак тя. — Знам, че не бива да плача, но какво да правя, като понякога ми става толкова мъчно! И аз искам да плувам като бързите риби, пък съм толкова бавна и тромава, че ми идва да се удавя, честна дума!

— Глупости — каза Малкият Водолаз. — Как можеш да се удавиш, след като и без това си живееш в морето?

— Ами на въздуха — каза Медузата. — Знам аз как. Ще се хвърля във въздуха, пък да става каквото ще. Много често си мисля, че като се хвърля във въздуха...

— Ще цопнеш пак във водата — каза Малкият Водолаз. — Хайде стига си говорила глупости.

В това време към тях плуваше полака-лека едно друго бяло чадърче. То се носеше в синята вода също като облаче. Щом ги приближи, спря и увисна на мястото си.

— Ето още една Медуза — каза Малкият Водолаз. — И тя не ми се вижда много пъргава. Защо стои там, а не идва при нас?

— Това е моят приятел — каза първата Медуза, като се усмихна много хубаво през сълзите си. — Той не е много разговорлив.

— Повикай го при нас — настоя момчето. — Кажу му, че аз съм Малкият Водолаз и нищо лошо няма да му сторя.

Медузата се обърна към своя приятел, разпери много нежно чадъра си и започна да му дава плавни знаци с опашка. Това трая доста време, но неразговорливият Медуз не помръдна от мястото си. Все тъй си висеше във водата. Изглежда чакаше тя да иде при него. Накрая Медузата спря да му дава знаци.

— Няма да дойде — каза тя. — Нали те предупредих, че не е много общителен.

— Добре — каза момчето. — И без това аз нямам много време за губене. Трябва да тръгвам. Много важни неща ме очакват на едно далечно място в морето. Специално поздрави твоя приятел от мен.

— Благодаря — каза Медузата. — Ти наистина си бил Много Добър Водолаз. Ще запазя най-хубави спомени от нашата среща!

— Аз също — каза момчето. — И накрая искам да те посъветвам нещо.

— Какво е то?

— Ето какво: когато си имаш малко Медузче, не го учи да плува само по течението. Карай го да се опитва навсякъде. Нека да се мъчи надлъж и нашир като рибите, та когато порасне, да му е лесно.

— О, разбира се! — каза Медузата. — Аз и без това така съм решила. Моето Медузче няма да бъде тромаво като мен!

После Малкият Водолаз и Медузата се разделиха. Пожелала си добър път и много щастие.

Той продължи към Потъналия Кораб, а тя отиде при своя приятел.

Когато останаха сами, двете Медузи си разказаха подробно каквото им се бе случило през деня, след това наклониха своите чадърчета едно до друго и се опитваха да плуват. Тази работа вървеше много бавно и уморително, но те упорито я продължаваха. Надеждата, че един ден тяхното Медузче ще плува като риба, им даваше голяма сила.

И бяха хубави.

В тази глава, която е *единадесета* поред, се разказва как един братовчед на Знаменития Рак обясни на Малкия Водолаз защо шарените рибки се срещат по-рядко от сивите и затова тя ще се нарича

СЪДБАТА НА ЯРКОЦВЕТНИТЕ РИБИ

Като плуваше и си мислеше за медузите, а от време на време я за Плумбо-Тулумбо, Малкият Водолаз попадна в един много хубав край на морето.

Наоколо беше чисто и светло. Край меките водорасли си играеха охлювчета — скачаха и се въртяха като пумпали. По пясъка се разхождаха бавни и замислени раци, в скалите се трупаха работливите миди. Големи ята от дребни сиви рибки плуваха на всички страни и когато някоя от тях се обърнеше да се позабавлява, бялото ѝ коремче блясваше във водата — също като сребърна лъжичка.

Малкият Водолаз плуваше или пък слизаше на дъното и ходеше по него съвсем бавно. Той разглеждаше всичко наоколо и то много му се харесваше.

Но все пак най-хубави бяха едни малки шарени рибки. Те съвсем рядко се мярваха пред очите му и много бързо се скриваха някъде. Бяха на зелени и сини ивици, с жълти и червени точки, а той не успяваше да ги разгледа спокойно. Затова реши да спре и да разпита някого за тях.

Забеляза един рак и го извика.

— Здравей, Рачо — махна му с ръка той. — Ела малко при мене, искам да те питам за нещо.

Ракът запълзя по пясъка и когато пристигна до момчето, каза:

— Добър ден, Малки Водолазе. Много се радвам, че мога да ти услужа. Какво те носи насам?

— Откъде ме познаваш? — попита момчето. — Откъде знаеш, че аз съм Малкият Водолаз? Толкова ли съм се прочул вече в морето?

— Ами аз — каза Рачо — съм братовчед на един твой приятел. Той скоро ми беше на гости и дълго ми разправя за теб. Още щом те видях отдалеч, познах, че си ти. Викам си: това момче е само Малкият Водолаз, никой друг не може да бъде!

— Ясно — каза Малкият Водолаз. — Ти си братовчед на Знаменития Рак, нали?

— Точно така, аз съм братовчед на Знаменития Рак.

Рачо разпери щипките си и после ги плесна като ръце.

— Моят братовчед ми разправяше как си му дал това хубаво име „Знаменитият Рак“. Той е много доволен от вашето познанство.

— Много добре — каза Малкият Водолаз, — аз също го ценя и уважавам. А сега ето какво исках да те попитам. Кажми ми, драги мой Рачо, защо тези малки шарени рибки тъй рядко се срещат в морето, а когато все пак случайно ги срещнеш, те бързо-бързо се скриват из водораслите? Сивите рибки навсякъде можеш да ги видиш и съвсем не бързат да избягат.

— Разбирам — каза Рачо. — Разбирам много добре какво те интересува. Ела с мен, защото мисля, че е по-добре сам да видиш някои неща, отколкото да ти разправам за тях.

И Рачо тръгна със смешната си походка назад, а Малкият Водолаз след него. Като вървяха така доста време, те стигнаха до най-гъстите водорасли в околността. Тогава Рачо каза:

— Легни сега тук и се скрий във водораслите. Аз пък ще се зароя в пясъка до теб и ще чакаме. Каквото и да се случи, само ще гледаш и ще мълчиш, чу ли. Само ще гледаш и ще мълчиш!

— Да — каза Малкият Водолаз. — Каквото и да се случи, само ще гледам и ще мълча.

След това той направи, каквото му беше казал Рачо. Легна във водораслите и се скри. Остави само една малка дупчица пред очите си, да гледа оттам каквото има да става.

Тогава Рачо го обиколи, да види хубаво ли се е скрил, а после сам се зароя в пясъка, като остави открити само малките си зорки очи.

Двамата започнаха да чакат. От скривалищата си виждаха много добре цялата околност, в която морските обитатели живееха своя живот.

Скоро Малкият Водолаз забеляза, че всички риби и охлювчета сега са много по-спокойни, отколкото друг път. Обикаляха си полека навсякъде и си играеха, без да се плашат от нищо. Една сива рибка даже се отдели от ятото си и искаше да се мушне в дупката, която Малкият Водолаз си бе оставил за гледане. Но тази рибка се удари в стъклото на неговия скафандър и се върна веднага назад. А друга рибка пък, която също се насочи към дупката, видя зад стъклото очите

му и толкова се уплаши, че заплува право нагоре и хвъркна чак във въздуха.

Както си кротуваше в скривалището от водорасли, Малкият Водолаз изведнъж забеляза една от шарените рибки. Тя беше на сини и зелени ивици, с жълти и червени точки. Плуваше си съвсем спокойно. Беше само на няколко крачки от скривалището и се обръщаше на всички страни.

— Ето я! Ето я! — прошепна Малкият Водолаз.

Но в същия миг рибката изчезна с най-голяма бързина.

— Ех, Малки Водолазе, приятелю мой! — каза Рачо, като се подаде наполовина от пясъка. — Нали казахме, че само ще *мълчим* и ще *гледаме*?

— Ама аз съвсем тихичко казах: „ето я, ето я“ — да можеш да я забележиш и ти.

— Нямаше нужда — каза Рачо. — Аз и без това забелязвам всичко и навсякъде. Не виждаш ли какви са ми очите? Хайде сега отново да се притаим и моля ти се, мълчи и само гледай, иначе нищо няма да разбереш!

Рачо пак се зарови в пясъка, като остави открити изпъкналите си очи, а Малкият Водолаз още по-добре се притули в своето скривалище.

И ето че не след дълго обитателите на морското дъно отново се почувствуваха много спокойни и пак се разшаваха насам-нататък из красивата околност. Охлювчетата се въртяха като пумпалчета. Скаридите пляскаха с опашки и весело размахваха дългите си мустачета.

Най-сетне се появи и шарената рибка.

И тя тъй спокойно заплува, като се обръщаше на всички страни. Сега Малкият Водолаз не вдигаше никакъв шум, не шепнеше нищо и тя нямаше от какво да се страхува.

Много хубава беше морската вода със своите скариди, охлювчета и ята от сиви рибки, но все пак най-хубава от всички беше шарената рибка. Нейните сини и зелени ивици проблясваха като копринени панделки. Жълтите и червените точки пъстрееха отдалеч, като жълтурчета и макове сред някое зелено поле.

И ето какво се случи тъкмо сега, в най-красивия от всички мигове през този ден.

От дълбокото море изведнъж се появи голяма хищна риба и бързо доплува до мястото, което Малкият Водолаз и Рачо наблюдаваха от своите скривалища. Тук тя още повече ококори своите големи и страшни очи.

Тогава охлювчетата в миг спряха да се въртят и се заровиха в пясъка.

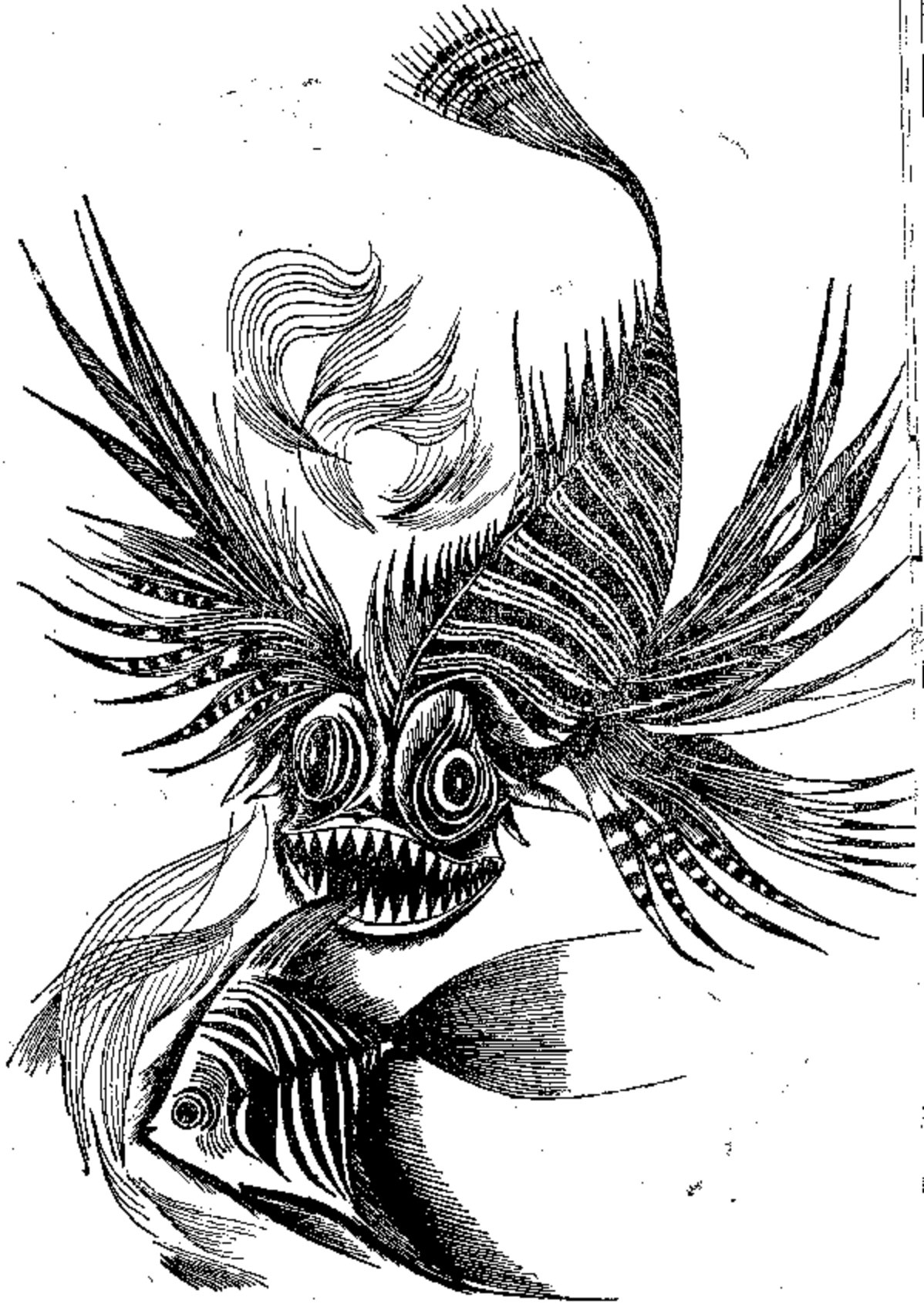
Скаридите побягнаха към гъстите водорасли и се сгушиха дълбоко в тях.

Хилядите рибки замръзнаха по местата си и както бяха наредили сивите си гърбове един до друг, сляха се с цвета на водата, та станаха невидими.

Разбира се, и шарената рибка се опита да побегне. Само че хищникът я бе забелязал от много далеч заради ярките цветове и летеше като стрела право отгоре ѝ.

Сърцето на Малкия Водолаз се сви. Той извика и изскочи от скривалището си.

Но вече беше късно.

Най-хубавата шарена рибка потъна в устата на страшния хищник, който тракна два пъти със зъби и побягна навътре в морето.

— Ах, защо му позволихме! Защо му позволихме! — извика Малкият Водолаз. — Рачо, Рачо, видя ли какво ужасно нещо се случи пред очите ни?

Тогава и Рачо излезе от пясъчното си скривалище и каза със спокоен глас:

— Не се измъчвай и не страдай напразно, Малки Водолазе. Наистина беше ужасно, но тези неща се случват толкова често в морето. Хищниците от това живеят. Аз само исках да ти покажа защо най-красивите шарени рибки се срещат по-рядко от сивите.

— Защо? — попита Малкият Водолаз.

— Защото те много лесно се забелязват — каза умният Рачо. — И първи биват изядени. Разбираш, нали?

— Мисля, че разбирам — замислено каза Малкият Водолаз. — И освен това разбирам още нещо.

— Какво е то? — попита Рачо, като скръсти щипките на гърдите си.

— Просто ще отмъстя на този ужасен хищник — каза Малкият Водолаз. — Един ден ще си купя харпун и с него ще дойда в морето. Знаем какво ще правя тогава!

Малкият Водолаз повече нищо не каза, а само подаде ръка на новия си приятел. И Рачо тъй мълчаливо му подаде щипката си.

И след като се ръкощипкостиснаха, всеки пое по своя си път.

В тази глава, която е *дванадесета* поред, се разказва как Малкият Водолаз стигна до Потъналия Кораб, където го чакаше един негов приятел, и как двамата си поиграха много хубаво, та затова тя се нарича

МОРСКО СРАЖЕНИЕ

Дълго време беше минало от онази сутрин, когато Малкият Водолаз тръгна да разглежда чудните морски животни и тяхното голямо царство.

Сега стрелката на неговия апарат показваше, че резервите от кислород вече не са много големи. Той трябваше да побърза. Затова заплува към Потъналия Кораб, без да спира където и да било и даже без да се обръща наляво-надясно.

И като поплува така доста време, той забеляза далеч пред себе си очертанията на един Кораб.

Колкото повече Малкият Водолаз приближаваше до този Кораб, толкова той му изглеждаше по-голям. Когато най-сетне дойде до него и вече можеше да го докосне с ръка, той си каза гласно:

— Право да си кажа, никак не очаквах, че Потъналият Кораб е толкова голям. Прилича ми на цяла желязна планина, паднала в морето.

И тогава един познат глас се чу наблизо:

— Ами, планина! Толкова ли малки са планините?

Малкият Водолаз бързо се обърна, но не може да види никого. Тогава той обиколи носа на Кораба, да погледне и там. И пак никого не видя. Вече се канеше да извика:

„Хей, кой се обажда там? Гласът ми се струва познат. Обади се, тук е Малкият Водолаз!“

И тогава една черна сянка изскочи от капитанската каюта на Кораба и направи четири пъти задно салто, а след това пет пъти предно. После отново си зае мястото и започна радостно да се киска.

— *Тенти!* — извика Малкият Водолаз.

— *Малки Водолазе!* — извика Тенти.

И двамата стари приятели се втурнаха един към друг, та се прегърнаха.

— Какво?

— Ти.

- Аз.
- Ами как?
- Ракът!
- Кой рак?
- Онзи рак.
- Знаменитият ши братовчед му?
- Всичките раци!
- А рибите?
- И охлювите!
- А мидите?
- И скаридите, и морските кончета!
- Значи цялото море, така ли?
- Всичките морета, мой незабравим приятелю!

Ето това беше целият разговор, който проведеха двамата стари приятели, когато се видяха. Но все пак те отлично се разбраха.

— А сега какво да правим? — попита Тенти. — Не е ли точно време да му дръпнем една голяма игра?

— Не — каза Малкият Водолаз.

После той се обърна надясно и добави съвсем сериозно:

— Аз трябва да бързам към Острова.

— Но Островът вече е много близо оттук! — каза Тенти. — И без мене ще стигнеш до него за пет минутки. Няма ли поне да разгледаш Кораба?

— Какво да му гледам? — Малкият Водолаз седна на палубата. — Цяла планина от ръждясали желяза.

— О — каза Тенти, — да знаеш само колко е интересен? Ела за малко тук и застани на мястото на капитана.

Малкият Водолаз стана, отиде на капитанския мостик и се облегна на ръждивите желяза.

— Сега ти си Капитан, а аз ще бъда Боцман — каза Тенти. — Давай ми бойни команди!

Малкият Водолаз намери една голяма фуния и като я дигна пред устата си, извика от капитанското място:

— Боц-мааааан!

— Ест, Капитане! — гръмогласно изрева Тенти.

— Пълен напред към противника! — нареди Капитанът.

Пъргавият Боцман се огледа наоколо и тъй като двамата с Капитана си нямаха моряци, той изсвири два пъти с уста. А щом като изсвири, само миг след това пред него се строиха стотици весели рибки.

— По места-таааааа,

бегом! — пак тъй гръмогласно изкомандува той.

И тогава рибките се пръснаха над цялата палуба на Кораба. Едни се заеха с мачтите и с оръдията. Други се залюляха като бойни знамена. Трети пък влязоха в трюма и в машинното отделение.

В това време Капитанът забеляза на мостика една камбана и започна да бие тревога.

— Огън по Хищните Риби! — изкомандува той.

— Ест, огън по Хищните Риби! — предаде командата Боцманът Тенти.

Тогава стотиците весели рибки се наредиха на местата на картениците и започнаха да излитат една след друга като куршуми.

Камбаната на капитанския мостик биеше тревожно, Тенти непрекъснато даваше командата:

„Огън! Огън по Хищните Риби! Напред, ура, смърт!“

И рибките куршуми излитаха една след друга към врага.

Накрая сам Боцманът влезе в едно кръгло прозорче на Кораба и извика оттам:

— Капитане, имаме и торпили! Даваш ли команда да пуснем една?

— Давам! — извика Малкият Водолаз. — Торпилааааааа, напред!

Тогава Тенти изхвъркна от прозорчето и като плуваше със страшна скорост право нагоре, изскочи чак във въздуха. Тук той направи две двойни салта, извика:

„Напред! Ура! Смърт!“ — и шумно цопна във водата.

— Отбой! — нареди Капитанът.

Тенти се върна при него и предаде командата. Стотиците весели рибки отново се пръснаха по техните си работи из морето, а над Потъналия Кораб пак се възцари вечната подводна тишина.

Тенти легна на палубата и каза, като се задъхваше:

— Изтрепахме всички Хищни Риби в морето! Нали, Капитане?

— Да — каза Малкият Водолаз. — Но аз вече наистина трябва да тръгвам.

— Мисля, че това и за мене важи — тихо каза Тенти. — Всеки ден кисна тук по цели часове и мама вече ще ме пребие!

— Хайде да тръгваме тогава. Колко пъти искаш да ти повтарям, че не бива да тревожиш майка си?

— Ама хич не ми се тръгва, Малки Водолазе — каза Тенти. — Честна дума, хич не ми е до тръгване тъкмо сега!

— Боцман! — строго каза Малкият Водолаз. — Изпълнявай команда! Напред към делфините!

— Ест, Капитане! — извика Тенти.

После той мина няколко пъти покрай него и като се погали хубаво, с голяма бързина изчезна по посока на делфините.

В тази глава, която е *тринадесета* поред, Тенти веднага се връща на Кораба и тук се чуват

ЗВУЦИ

Малкият Водолаз вече се канеше да напуска Кораба, за да тръгва към Острова на червените рибки. Той тъкмо стана от палубата, когато забеляза, че Тенти се връща обратно.

— Пуф! — каза делфинчето. — Забравих да ти кажа най-интересното.

И като се излегна до него, затвори очи.

— Знам — каза Малкият Водолаз. — За тебе най-интересното е да спиш!

— Не — каза Тенти. — Сега не. Само малко да си отдъхна, че бързах много и се изморих здравата.

Двамата помълчаха малко. Подводната тишина беше много голяма. И Тенти изведнъж каза тихо на своя приятел:

— Чуват се звуци.

— Кога? — попита Малкият Водолаз. — Какви звуци?

— Винаги — каза делфинчето. — Много интересни звуци.

— Аз нищо не разбирам — каза Малкият Водолаз.

— И аз — прошепна Тенти. — Но звуците се чуват.

Той наклони главата си, допря я до железата на Кораба и се заслуша с отворена уста.

Тогавя и Малкият Водолаз легна до него и също прилепи скафандъра си до железата.

Двамата приятели дълго време чакаха тъй с прилепени уши до ръждясалите жезела на Потъналия Кораб. В началото съвсем нищо не се чуваше. Но те продължиха да чакат, легнали един до друг. От време на време мълчаливо се поглеждаха в очите, след това унасяха погледите си напред, в безкрайните и тайнствени морски води. И ето че делфинчето изведнъж трепна, а след него и момчето. Защото в този миг те бяха чули първия звук.

Този звук беше съвсем тихичък, един-единствен, но скоро след него се чу друг, а после още един и още един.

Звуците едва-едва се долавяха. Те като че ли пристигаха от друг свят. Бяха много звънливи и нежни. Зачестяваха или пък се провличаха и трептяха. Малкият Водолаз затвори очи и си представи една голяма-голяма арфа, по чиито струни се разхожда Знаменитият Рак.

Той вървеше много бавно, този самотен и мил Рак, подръпваше струните със своите щипки и песента на арфата разказваше за едно измислено, чудно красиво море. В него нямаше хищници. Рибите не се ядяха една друга. Никой не беше самотен и за всекиго имаше място. Всички плуваха в прозрачните води, вършеха си своите работи без никакъв страх и се радваха на приказните Червенушки наоколо.

— Чуваш ли всичко? — прошепна момчето.

„Да“ — отговори му с очи делфинчето.

И двамата отлично се разбираха.

В тази глава, която е *четирнадесета* поред, двамата добри приятели продължават да стоят на Кораба, където започват да се чуват

СТИХОТВОРЕНИЯ

— Всеки път, когато те чаках тук сам — каза Тенти, — железата на Кораба пак така пееха. И тези звуци толкова много ми се харесваха, че измислих едно стихотворение. Искаш ли да го кажа?

„Да“ — отговори му с очи Малкият Водолаз.

— Ето — каза Тенти:

*Чакам, чакам в тишината
да дойде моят приятел.
Слушам, слушам железата,
те ми казват, че ще дойде!*

— Харесва ли ти?

— Ах! — каза Малкият Водолаз. — Та това е най-хубавото стихотворение, което някога съм чувал!

— А сега още едно — каза Тенти. — Щом ги харесваш.

*Седя и мечтая на Кораб потънал,
забравени от всички в морския свет,
седя и мечтая, о, в скръб съм потънал:
четири часът отдавна мина и вече е пет!*

— Какво ще кажеш?

— Това не го разбрах хубаво — каза Малкият Водолаз. — Защо забравени, а не забравен? Кой са забравени?

— Всички могат да се смятат за забравени — каза Тенти. — Това е най-лесната работа.

— Кой всички?

— Ами и аз, и Корабът, и ти — всички!

Малкият Водолаз се съгласи с него, но веднага след това добави:

— Само че се казва *свят*, а не *свет*.

— Да, но се казва *пет*, а не *пят* — каза Тенти. — И нищо не излиза.

— Браво — каза тогава Малкият Водолаз. — Ти си много умен. И все пак не ми е много ясно какво значение има колко е часът.

— Аз казах на Знаменития Рак да ти предаде, ако те види случайно, че ще те чакам при Кораба всеки ден в *четири* часа.

— О — каза Малкият Водолаз, — не знаех това. Сега вече всичко ми е ясно.

— И стихотворенията ти харесват, нали? — попита делфинчето.

— Много — каза момчето. — Съвсем сам ли ги измисли и двете?

— Защо сам? — учуди се Тенти. — Двамата с теб ги измислихме!

Малкият Водолаз помълча доста време и после каза:

— Пак не те разбирам. Аз за пръв път ги чувам. Пък и даже не съм предполагал, че ти измисляш такива хубави делфински стихотворения.

— Ех, Малки Водолазе, Малки Водолазе! — извика Тенти. — Нима аз можех да съчиня и едно-единствено стихче, ако не чаках тук *тебе*?

— О! — каза момчето. — Разбрах.

Тогавя Тенти изведнъж подскочи от мястото си.

— Майка ще ме пребие — каза той. — Ако ти потрябвам за нещо, удари камбаната на мостика четири пъти.

И преди даже да каже довиждане, изчезна във водата. Но само след минутка пак се върна, застана на капитанския мостик и се изпъчи.

— Какво има? — учуди се Малкият Водолаз.

— *Вдъхнотворение* — каза Тенти.

— Какво?

— Не знам. *Стиховълнение*. Ако имаш молив, запиши си: *Първа част!*

Слушам самотен прекрасната песен!

Сред куп железа и прогнили греди!

Пак мисля за моя приятел чудесен!

О, мисля за наште игри!

Малкият Водолаз започна да се смее и да ръкопляска, но Тенти много сериозно му даде знак да пази тишина. Той каза:

— Втора част!

*Ечат барабани, вият тромпети!
Пристига моят приятел любим!
Капитан същи — със меч, еполети!
„Огън по Хищните Риби“! — тръбим!*

И като направи едно светкавично салто от капитанския мостик, делфинотворението Тенти хукна като лудо по посока на своите братя и сестри.

Като остана сам на Кораба, Малкият Водолаз отново се наведе над пеещите жезла. И още първият звук, който той чу, го накара да си помисли за Червенушка. Тогава скокна от мястото си и с най-голяма бързина заплува към Острова.

В тази глава, която е *петнадесета* поред, се разказва как Малкият Водолаз намери най-сетне своята Червенушка и затова тя се нарича

ТЕЗИ, КОИТО СЕ ОБИЧАТ

Той беше плувал само две-три минути по посока на Острова, когато забеляза, че този край на морето е най-хубавият от всички други. Дъното постепенно ставаше все по-плитко, водата все по-топла и светла. Спря за малко да се порадва на околността. Тогава видя пред себе си цяло ято от червени рибки, които полека си плуваха.

— Червенушке! — извика той.

Рибките си заминаха, без никоя от тях да се обърне.

Скоро мина второ ято, още по-голямо от първото, и момчето отново извика:

— ЧЕРВЕ-НУУУУУУУУУУУШ-КЕЕЕЕЕЕЕЕ!

Тогава една от червените рибки се отдели от ятото и тутакси доплува при него. Тя беше почти само очи, имаше копринени перки и дълга-дълга прозрачна опашка. Застана пред скафандъра му и не каза нито дума.

Малкият Водолаз също нищо не каза, защото всички думи, които сега му идваха на ума, му се струваха незначителни.

И като стояха тъй дълго един срещу друг, в пълната със слънчеви отблясъци вода, без думица дори да разменят, момчето почувствува още веднъж колко много обича своята рибка.

Тогава то я взе в ръцете си и като я пазеше, както се пази пламъче на свещичка, тръгна по златното пясъчно дъно.

Вървя малко така и полека седна на една бяла скала, сред китни и шарени водорасли. Тук приближи рибката до лицето си и в прозрачната морска вода плувна техният тих шепот.

— Дълго ли ме чака?

— Мога да те чакам цял живот.

— Мисли ли за мен?

— Аз винаги ще мисля за теб.

— Забавих ли се много?

— Не знам. Не помня. Нямам нищо важно в паметта си, освен онази ранна утрин, когато ти ми махна с ръка.

И още дълго плува този шепот в кристално бистрата морска вода, и кичестите водорасли леко се полюшваха, и тогава момчето разбра, че заради тези чудни минути си заслужава да пребродиш дори девет дълбоки морета.

После той бавно разтвори ръцете си и Червенушка полека заплува около него. Прозрачната ѝ дълга опашка се вееше като сватбено було, а копринените ѝ перки трепваха и блестяха. И други рибки дойдоха при тях — от шарените, сивите и червените — и те тъй затанцуваха във водата, и всичко беше много, много прекрасно.

Най-сетне, когато прелестният танц на рибките завърши и Червенушка отново се укроти в ръцете му, той мрачно наведе глава.

— Какво ти е? — попита го тя.

— Нищо — каза той. — Кислородът ми се свършва.

Рибката мръдна опашката си и каза, че нищо не разбираше от кислород.

— Аз не мога да дишам във водата като теб — обясни ѝ момчето. — Ей това на гърба ми се казва кислороден апарат и водолазите дишат от него.

— И какво? — попита рибката с пеещия си глас.

— Нищо — каза момчето. — Моят кислород вече се свършва и аз трябва да се връщам.

— О! — каза тя и зарови лице в шепите му.

И след като постоя малко така, изведнъж дигна глава.

— Излез на Острова и там дишай! Не може ли?

Малкият Водолаз скокна.

— Може, разбира се! — извика радостно той. — Във въздуха мога да дишам колкото си поискам!

Тогава те забързаха към Острова и скоро Малкият Водолаз излезе на неговия бряг.

Оттук той видя как морето се разстила на всички страни, безкрайно и синьо. Свали скафандъра си и топъл вятър разчорли косата му. Клоните на дърветата по Острова весело шумоляха. Чуваше се чуруликането на пойните птички. По земята под слънцето лазеха забързани мравчици и по скалите се припичаха лениви гущери.

— О, Червенушке! — извика Малкият Водолаз. — Ела тук, да видиш колко хубав е животът на Земята! Ще се преселим на Острова и ще бъдем щастливи!

Червенушка беше дошла съвсем близо до брега, на най-плиткото място. Тя неспокойно шареше из водата.

Момчето се наведе и я грабна в шепите си с малко вода.

— Виж — каза той. — Ето ме без скафандър. Нали и такъв ме обичаш?

— Обичам те, безкрайно много те обичам, мой единствен Малки Водолазе! — заплака Червенушка с тънкото си пеещо гласче. — Но водата изтича между пръстите ти и аз вече се задушавам! Не мога да дишам във въздуха като теб, дори и само няколко минути! Какво ще правим сега?

Изведнъж Малкият Водолаз се наведе над нея и прошепна:

*Слушам, слушам железата;
от тяхната песен пленен,
чакам, чакам с тишината
да дойдеш отново при мен.*

Тя се притисна още по-силно към дланите му, но в това дреме водата от шепите му бе изтекла съвсем.

Като видя как малката рибка се гърчи на сухо, момчето я пусна обратно в морето. А там Червенушка се гмурна в дълбокото като стрела. Тя направи няколко кръга, да се съвземе, след това отново се върна на плиткото.

— Защо се обичаме тъй много, моя незабравима Червенушке? — прошепна Малкият Водолаз, като седна на брега и се наведе над водата. — Защо тъй много се обичаме, когато ти си родена в Морето, а аз на Земята? Всичка ли, които се обичат, са тъй разделени?

И момчето дълго стоя на брега на Пустинния Остров, надвесено над Голямото Синьо Море, и преди да стане от своето място, една малка сълзичка полека капна в прозрачната чиста вода.

После Малкият Водолаз бързо нахлузи скафандъра си, провери кислородния апарат и отново нагази по обратния път.

— Да те изпратя ли? — съвсем тихичко попита малката червена рибка Червенушка, която все тъй го чакаше във водата.

— Не — каза той. — Само ме целуни.

— През стъклото ли?

— Толкова можем.

Тогава тя мина бавно покрай скафандъра му, погали се нежно по стъклото пред неговото лице и го целуна.

След това Малкият Водолаз бързо и без да се обръща, заплува към онзи бряг, от който беше тръгнал в ранната утрин.

— Знам, че ще се върнеш! — извика Червенушка след него. — Ще те чакам!

Винаги!

В тази глава, която е *шестнадесета* поред и *последна* от книгата за Малкия Водолаз, се разказва как той, след като се раздели с Червенушка, срещна красивите звезди и грозните миди и тук се случиха много важни неща, сред които най-силно блестеше едно мъничко бисерче, та затова тя ще се нарича

БИСЕРЧЕТО

Като се връщаше към брега, от който бе тръгнал в ранната утрин, Малкият Водолаз плуваше с голяма бързина и никъде не се спираше. Но към средата на пътя си той изведнъж забеляза под себе си три чудно красиви звезди. Те бяха големи и лъскави, по лъчите им светеха шарени точки и петънца.

— Хей, какви сте вие? — попита ги той.

— Звезди! — отговориха и трите едновременно.

— Как така звезди? Звезди има само на небето!

— Ние сме Морски Звезди — казаха те пак така в един глас.

Малкият Водолаз направи един кръг във водата над тях и после стъпи на дъното. И без това беше време малко да си почине.

— Много интересно — каза той. — Не си спомням да съм чел или слушал нещо за вас. С какво се занимавате?

— Украсяваме дъното — каза едната.

— Правим живота в морето по-интересен — добави втората.

— Ние сме звезди — приключи третата. — Защо трябва да се занимаваме и с друго?

Малкият Водолаз седна между тях и започна да ги разглежда подробно. Те наистина бяха извънредно красиви. Лъчите им приличаха на сребърни и златни листа, а в средата на тези листа очите им се усмихваха привлекателно. Толкова бяха красиви, че най-различни малки рибки, които си плуваха наоколо, също спираха над тях, да ги погледат.

— Колко добре стана, че се срещнахме! — каза Малкият Водолаз. — Аз съм много доволен от красотата ви. И току-що забелязах, че съм имал още малко кислород в апарата си. Ще остана доста време при вас. Искате ли ме?

— О, разбира се! — казаха звездите. — Ние много ще се радваме, ако останеш доста време при нас.

Той все тъй подробно ги разглеждаше — ту едната, ту другата, ту третата. И колкото повече ги разглеждаше, толкова повече му се

искаше да ги хвали. Намираше най-хубавите думи за тях. Накрая дори забрави и Червенушка.

— Прелестни звезди сте вие — говореше им Малкият Водолаз. — Аз нищо по-хубаво не си спомням да съм виждал в морето. Колко грозно щеше да бъде морското дъно без вас, пълно с тези обикновени миди, които навсякъде се срещат.

— О, не ни сравнявай с тези грозни миди! — казаха звездите. — Ние се обиждаме!

— Как ще ви сравнявам, моля ви се! — момчето разпери ръце. — Та те са толкоз сиви и незабележими! Наистина, обидно би било за вас, даже само да ви споменавам за тях.

Едната от звездите започна плавно да люлее лъчите си, като в същото време се обръщаше ту наляво, ту надясно.

— Могат ли грозните миди да танцуват така!

— Не — каза Малкият Водолаз.

Другата звезда опъна лъчите си и те се изостриха като игли. Шарените точки и петънца по тях заблестяха още по-силно.

— Ами така? — попита тя.

— Никога! — каза Малкият Водолаз.

Третата звезда започна да се люлее, като съвсем нежно потръпваше ту цялата, ту половината, ту само с крайчеца на гъвките си лъчи.

— А тъй дали ще могат да те забавляват грозните и сиви миди, за които ни говориш? — шепнешком го попита тази невероятна трета звезда.

Малкият Водолаз захласнато я гледаше.

Красивите звезди продължиха да го смайват със своите движения и пози, докато наоколо — по твърдите скали и в пясъка — многото обикновени миди пъплека едва-едва в черупките си.

— Колко са жалки, нали? — каза Малкият Водолаз, като посочи мидите през рамото си. — И защо така непрекъснато се тътрят нагоре-надолу?

— Търсят си храната — каза звездата.

— Каква храна?

— Ами разни боклуци из пясъка и разни глупави тревички по скалите. Това ядат те.

— А вие?

Звездата спря да полюшва лъчите си и се загледа пред себе си неподвижно.

— А вие какво ядете? — повтори въпроса си Малкият Водолаз.
— Каква е вашата храна?

— Ние... — каза едната звезда и млъкна.

— Въобще... — каза втората и също тъй млъкна.

— Не ядем — завърши третата. — Да се яде не е чак толкова красиво, нали?

— Не знам — каза Малкият Водолаз. — Лично аз много често огладнявам. Даже и сега бих похапнал нещичко, стига да не ми пречеше скафандърът. — После добави замечтано: — И ако имаше какво.

В това време наблизко някой така силно изпищя, че Малкият Водолаз подскочи от мястото си.

— Какво става тук? — извика той.

— Нищо — каза едната звезда.

— Нищо, нищо — каза втората звезда.

Той очакваше и третата звезда да се обади, както правеха най-често, затова се обърна към нея. Но тя мълчеше. Не *можеше* да каже нищо. Защото устата ѝ бе пълна с две от Мъничките любопитни рибки, които през цялото време си плуваха наоколо.

В първия миг Малкият Водолаз не повярва на очите си, после извика колкото му глас държи:

— Стой! Какво правиш!?

Звездата продължаваше да мълчи. Дори не го и поглеждаше. Само бързо и силно свиваше гъбковите си лъчи и тикаше с тях рибките в устата си. А рибките плачеха и се мъчеха да се отскубнат, но от красивите шарени точки и петънца по лъчите на звездата капеше отровно лепило, което ги задушаваше. Крехките телца на рибките вече едвам само потръпваха. И преди Малкият Водолаз да успее да ги спаси, те потънаха в устата на чудовищната звезда.

— Какво направи ти!? — отново я попита той, като се задъхваше.

Звездата преглътна още веднъж, облиза се лакомо и каза:

— Хайде, хайде, не ставай смешен сега. Това ние го правим най-малко по десет пъти на ден. Какво толкова се пулиш?

— Хайде, хайде — казаха и другите звезди. — Стига си се правил на глупав. Забрави ли колко сме красиви? А как можем да те

забавляваме с нашите танци?

Малкият Водолаз постоя няколко мига на мястото си без да помръдне, после каза:

— О, не! Аз *нищо* не съм забравил. Винаги ще помня колко бяхте красиви, когато я гледахте как тя *танцува* с двете живи рибки в уста!

И като ги ритна с желязната си обувка, една по една, запрати ги и трите някъде далеч зад скалите.

Очите му бяха пълни със сълзи заради нещастните хубави рибки, които тъй ужасно бяха изядени от звездата. И той искаше по-бързо да се махне отгук, когато чу, че някой охка наблизо. Наведе се и видя на дъното една мида.

— Какво става с теб? — попита я той.

— Нищо — каза мидата и опита да се усмихне. — Аз съм много стара и вече умирам. Ти не се измъчвай и не скърби за мен.

— Колко си добра — каза Малкият Водолаз. — Колко сте добри всички вие, затворените, обикновени и грозни миди, защото не ядете тъй ужасно малките невинни рибки. Видя ли какво направи *тя*?

— Да — каза добрата стара мида. — Аз много отдавна зная на какво са способни тези звезди, по които всички се захласват в началото.

— Трябваше да ми го кажеш още когато дойдох, мидичке. Навреме трябваше да ми го кажеш. Аз никога нямаше да позволя да се случи всичко това!

Мидата тежко въздъхна в черупката си.

— Все едно — каза тя. — Ти нямаше да ми повярваш. На нас, грозните обикновени миди, много трудно ни вярват. Много по-трудно, отколкото на красивите и привлекателни звезди. Затова е по-добре, че сам се убеди във всичко, със собствените си очи. Ох...

— Боли ли те много? — прошепна Малкият Водолаз.

— Не — каза тя. — Не много. Но аз умирам и искам преди това да ти кажа още едно нещо.

— Казвай, казвай! Да знаеш само колко много ти вярвам и колко много искам да те слушам!

— Ето какво: когато отидеш някъде и не познаваш тези, които живеят там, не бързай да казваш кои какви са. Човек никога не разбира веднага тези неща. Не бързай да вярваш на никого и на *нищо*. В повечето случаи ще бъдеш горчиво излъган, както се случи сега.

— Защо си толкова умна? — попита я Малкият Водолаз.

— Не знам — каза умиращата мида. — Може би защото съм грозна.

— А защо си толкова тъжна?

— Защото съм стара.

Цялото море беше притихнало. Малкият Водолаз гълташе сълзите си под скафандъра.

— А сега — каза със своя тих глас мидата, — сега ще те помоля да ме оставиш там, под скалата, където цял живот тъй трудно, но без да убивам, съм търсила и намирала храната си. И където живеят по същия начин моите братя и сестри.

— О, колко те обичам, мидичке! — каза Малкият Водолаз.

— Аз също, синко — каза тя. — Сложи ме да умра до скалата. И щом видиш, че затварям очи, отдели полека тялото от черупката ми. Там, в черупката, ще намериш нещо за теб. Имай го за спомен от нашата среща и не забравяй никога това, което се случи тук. Сбогом, Малки Водолазе!

Момчето кимна и коленичи да я остави до скалата.
А щом я остави, мидата се усмихна за последен път и затвори
очи.

Тогава той отдели полака тялото, както му беше поръчала тя, и видя в черупката ѝ да блести едно истинско, кръгло, нечувано хубаво бисерче.

Това беше най-скъпият спомен на Малкия Водолаз, от неговата голяма разходка из неизбродните морски води.

Издание:

Дончо Цончев
Малкият водолаз

Редактор: Христиана Василева
Художник: Михалис Гарудис
Художествен редактор: Тончо Тончев
Технически редактор: Георги Иванов
Коректор: Маргарита Маркова

Дадена за набор на 4.ІІІ.1970 година
Излязла от печат на 18.Х.1970 година
Поръчка №249. Тираж 20 000. Формат 1/16 65/92
Печатни коли 6. Цена 0,53 лева

„Народна младеж“ — издателство на ЦК на ДКМС, София, 1970
ДПК „Димитър Благоев“, София

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.